

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST

Član 1.

U Zakonu o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22), u članu 6. dodaje se novi stav 6, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, ako je ugovorom, odnosno odlukom na osnovu koje se vrši prenos imovine ili dela imovine predviđeno da će se na promet dobara i usluga koji čine imovinu ili deo imovine koji se prenosi obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom, smatra se da je taj promet dobara i usluga izvršen.”.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.

Član 2.

Posle člana 17v dodaje se član 17g, koji glasi:

„Član 17g

Kod prometa usluga čija se naknada uračunava u carinsku vrednost uvezenog dobra u skladu sa carinskim propisima, osnovicu čini razlika između ukupnog iznosa naknade za taj promet i iznosa naknade uračunatog u carinsku vrednost uvezenog dobra.”.

Član 3.

Član 21. menja se i glasi:

„Član 21.

Ako se osnovica naknadno poveća za promet dobara i usluga, obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, dužan je da iznos PDV koji duguje po tom osnovu ispravi – poveća u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju.

Obaveza ispravke – povećanja PDV iz stava 1. ovog člana odnosi se i na poreske dužnike iz člana 10. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3. ovog zakona.

Ako se osnovica naknadno smanji, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara i usluga drugom obvezniku PDV, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, može da izmeni – smanji iznos PDV ako:

1) je izdao dokument o smanjenju;

2) je obveznik PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga ispravio odbitak prethodnog poreza, ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez;

3) poseduje obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez.

Ako je promet dobara i usluga izvršen licu koje nije obveznik PDV, izmenu iz stava 3. ovog člana obveznik PDV može da izvrši ako je izdao dokument o smanjenju i ako poseduje dokaz o smanjenju osnovice, kao i obaveštenje da za iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV u slučaju kada je promet dobara i usluga izvršen licu koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom.

Ako se osnovica za promet dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona naknadno izmeni – smanji, obveznik PDV koji je poreski dužnik za taj promet, a koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza, može da smanji iznos obračunatog PDV ako je:

- 1) sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom;
- 2) ispravio odbitak prethodnog poreza, ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez.

Ako se osnovica za promet dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona naknadno izmeni – smanji, poreski dužnik za taj promet, koji nema pravo na odbitak prethodnog poreza, može da smanji iznos obračunatog PDV ako je:

- 1) sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom;
- 2) poseduje dokument kojim se potvrđuje da je došlo do smanjenja naknade.

Kod smanjenja avansa shodno se primenjuju st. 3 – 6. ovog člana.

Obveznik PDV može da izmeni osnovicu za iznos naknade koji nije naplaćen samo na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnjanju.

Ako obveznik PDV koji je izmenio osnovicu u skladu sa stavom 8. ovog člana primi naknadu ili deo naknade za isporučena dobra i usluge u vezi sa kojima je dozvoljena izmena osnovice, dužan je da na primljeni iznos naknade obračuna PDV.

Izmena osnovice vrši se u poreskom periodu u kojem je nastupila izmena.

Ako je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, povećanje, odnosno smanjenje vrednosti dinara u odnosu na stranu valutu, ne dovodi do izmene osnovice, pod uslovom da je pri utvrđivanju osnovice i obračunatog PDV i naplati naknade primenjena ista vrsta kursa dinara iste banke.

Ako se u skladu sa carinskim propisima izmeni osnovica za uvoz dobara koja podležu PDV, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Ministar bliže uređuje način izmene osnovice.”.

Član 4.

Član 28. menja se i glasi:

„Član 28.

Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da ostvari ako dobra nabavljena u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme, kao i objekata za vršenje delatnosti i ekonomski deljivih celina u okviru tih objekata (u daljem tekstu: objekti za vršenje delatnosti), odnosno primljene usluge, koristi ili će ih koristiti za promet dobara i usluga:

- 1) za koji postoji obaveza obračunavanja PDV u skladu sa ovim zakonom;
- 2) za koji u skladu sa članom 24. ovog zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV;
- 3) koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici.

Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da ostvari ako poseduje:

- 1) račun izdat od strane drugog obveznika PDV – prethodnog učesnika u prometu, u kojem je iskazan obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom;

2) dokument o izvršenom uvozu dobara u kojem je iskazan PDV i dokaz kojim se potvrđuje da je iskazani PDV plaćen prilikom uvoza.

Računom iz stava 2. tačka 1) ovog člana smatra se i elektronska faktura koja je prihvaćena, uključujući i elektronsku fakturu za koju se smatra da je prihvaćena, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje.

Ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu tog prometa može da se ostvari isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture.

Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period na osnovu elektronske fakture, ako je elektronska faktura prihvaćena zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period u skladu sa ovim zakonom, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, nezavisno od toga da li je poreska obaveza nastala u poreskom periodu za koji podnosi poresku prijavu ili u nekom od prethodnih poreskih perioda i nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana.

Ako je elektronska faktura iz stava 5. ovog člana prihvaćena počev od dana podnošenja poreske prijave, odnosno počev od 11. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava, obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period u kojem je elektronska faktura prihvaćena.

Poreski period za koji obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u slučaju kada je uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza posedovanje drugog računa iz stava 2. tačka 1) ovog člana određuje se u skladu sa st. 5. i 6. ovog člana.

Za poreski period za koji su ispunjeni uslovi za odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da odbije prethodni porez od dugovanog PDV, i to:

- 1) obračunati i iskazani PDV za promet dobara i usluga, koji je ili će mu biti izvršen od strane drugog obveznika u prometu;
- 2) PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara.

Obveznik PDV koji nije ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa obveznika PDV izdatog po osnovu primljenog avansa, može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa za izvršeni promet dobara ili usluga.

Ako račun iz stava 2. tačka 1) ovog člana sadrži formalne nedostatke koji se odnose na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u, ta okolnost ne umanjuje pravo na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV – primaoca računa.

Pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje danom ispunjenja uslova za ostvarivanje ovog prava.

Pravo na odbitak prethodnog poreza može da ostvari i obveznik PDV - poreski dužnik:

1) iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. tač. 1)-5) ovog zakona, pod uslovom da je sačinio interni račun i obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da primljena dobra i usluge koristi za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana;

2) iz člana 10. stav 2. tačka 6) ovog zakona, pod uslovom da poseduje račun prethodnog učesnika u prometu u skladu sa ovim zakonom, da je obračunao PDV u

skladu sa ovim zakonom i da će ta dobra i usluge koristiti za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana.

Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u roku od pet godina od isteka godine u kojoj je stekao ovo pravo.”.

Član 5.

U članu 31. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

„Ispravka odbitka prethodnog poreza vrši se i po osnovu smanjenja avansa, kao i po osnovu storniranja računa i drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza.

Obveznik PDV koji je ispravio - smanjio odbitak prethodnog poreza može da dostavi obaveštenje o toj ispravci obvezniku PDV – prethodnom učesniku u prometu, odnosno primaocu avansa ako je od tog obveznika PDV dobio dokument o smanjenju u slučaju kada postoji obaveza izdavanja dokumenta o smanjenju u skladu sa ovim zakonom.”.

Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 5, 6. i 7.

Član 6.

U članu 34. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Ako se vrednost primljenih dobara ili usluga naknadno poveća, odnosno smanji, obveznik izdaje poljoprivredniku priznanicu ako je povećana vrednost primljenih dobara ili usluga, odnosno dokument o smanjenju ako je smanjena vrednost primljenih dobara ili usluga.”.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reč: „nadležnom” briše se, a reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „stava 6.” zamenjuju se rečima: „stava 7.”.

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 9, reči: „stava 7.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”, a reč: „nadležnom” briše se.

Član 7.

Član 37. menja se i glasi:

„Član 37.

Obveznik PDV je dužan da:

- 1) podnese evidencionu prijavu;
- 2) izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga i sačinjava interne račune;
- 3) vodi evidenciju koja obezbeđuje kontrolu utvrđivanja poreske obaveze;
- 4) obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave;
- 5) dostavlja obaveštenja poreskom organu u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 8.

U članu 38. stav 1. posle reči: „dužan je da” zapeta i reči: „najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave,” zamenjuju se rečima: „u roku od pet dana od dana kada je ostvario taj promet”, a reč: „nadležnom” briše se.

U stavu 2. reč: „nadležni” briše se.

U stavu 4. posle reči: „plaćanja PDV” zapeta i reči: „u roku iz stava 1. ovog člana” brišu se.

U stavu 5. reči: „Nadležni poreski organ” zamenjuju se rečima: „Poreski organ”.

Član 9.

U članu 38a stav 1. reč: „nadležni” briše se.

U stavu 2. reč: „nadležnom” briše se.

Dodaju se novi st. 4. i 5, koji glase:

„U slučaju kada obveznik PDV prestaje da postoji usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva ne primenjuje se stav 2. ovog člana, već pravni sledbenik tog obveznika PDV dostavlja obaveštenje poreskom organu o sprovedenoj statusnoj promeni u roku od 15 dana od dana sprovođenja statusne promene.

Obaveštenje iz stava 4. ovog člana sadrži podatak o datumu sprovođenja statusne promene.”.

U stavu 4, koji postaje stav 6, reči: „Nadležni poreski organ” zamenjuju se rečima: „Poreski organ”.

U stavu 5, koji postaje stav 7, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

U stavu 6, koji postaje stav 8, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

Stav 7, koji postaje stav 9, menja se i glasi:

„Poreski organ vodi evidenciju o svim obveznicima PDV kojima su izdate, odnosno za koje su izdate potvrde iz stava 7. ovog člana.

Član 10.

U članu 40. stav 3. reči: „uz poresku prijavu” zamenjuju se rečima: „na dan podnošenja poreske prijave”.

Član 11.

Naziv člana 42. menja se i glasi: „Izdavanje računa i sačinjavanje internog računa”.

U članu 42. stav 5. menja se i glasi:

„Obveznik PDV izdaje elektronsku fakturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, fiskalni račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija, račun u papirnom obliku, odnosno račun u elektronskom obliku, sa izuzetkom elektronske fakture i fiskalnog računa, ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku.”.

U stavu 6. posle reči: „u papirnom obliku” dodaju se reči: „iz stava 5. ovog člana”.

U stavu 7. posle reči: „u elektronskom obliku” dodaju se reči: „iz stava 5. ovog člana”.

Dodaje se stav 9, koji glasi:

„Po osnovu prometa dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona, avansa, povećanja osnovice za promet, odnosno smanjenja osnovice za promet i smanjenja avansa sačinjava se interni račun.”.

Član 12.

Član 44. menja se i glasi:

„Član 44.

Obveznik PDV koji je izdao račun sa iskazanim PDV dužan je da iskazani PDV plati.

Ako obveznik PDV stornira račun iz stava 1. ovog člana, smanjuje iznos osnovice, a iznos PDV može da smanji ako:

1) je izdao novi račun u skladu sa ovim zakonom, u slučaju kada postoji obaveza izdavanja računa;

2) poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu iz stava 1. ovog člana nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV.

Smanjenje iznosa PDV iz stava 2. ovog člana vrši se za poreski period za koji su ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana.

Uslovi iz stava 2. ovog člana smatraju se ispunjenim za poreski period ako obveznik PDV zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, ispuni oba uslova iz stava 2. ovog člana.

Lice koje iskaže PDV u računu, a nije obveznik PDV, dužno je da iskazani PDV plati.

Lice iz stava 5. ovog člana nema pravo da ispravi iskazani iznos PDV.”.

Član 13.

U članu 45. posle reči: „izdavanjem računa” dodaju se zapeta i reči: „kao i sačinjavanje internog računa”.

Član 14.

U članu 46. stav 1. posle reči: „vršenje kontrole” zapeta i reči: „kao i da za svaki poreski period sačini pregled obračuna PDV” brišu se.

U stavu 2. posle reči: „vođenja evidencije” zapeta i reči: „kao i oblik i sadržinu pregleda obračuna PDV” brišu se.

Član 15.

Naziv člana 48. menja se i glasi: „Poreski period, preliminarna poreska prijava i poreska prijava, obračun i plaćanje PDV”.

U članu 48. stav 5. menja se i glasi:

„Obveznik iz stava 2. ovog člana može da podnese poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec, počev od 20. decembra zaključno sa 31. decembrom tekuće godine za narednu kalendarsku godinu.”.

Stav 6. briše se.

Dosadašnji st. 7. i 8. postaju st. 6. i 7.

Dodaje se novi stav 8, koji glasi:

„Ministar bliže uređuje način i postupak promene poreskog perioda iz stava 5. ovog člana, kao i vremenski period za koji je promenjen poreski period.”.

Član 16.

Posle člana 49. dodaje se član 49a, koji glasi:

„Član 49a

Preliminarna poreska prijava predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV.

Preliminarna poreska prijava iz stava 1. ovog člana sačinjava se u sistemu elektronskih faktura određenog zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, na osnovu podataka kojima raspolaže taj sistem, za poreski period obveznika PDV.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, preliminarna poreska prijava ne sačinjava se za poreski period u kojem je otpočeta PDV aktivnost, odnosno poreski period u kojem je prestala PDV aktivnost obveznika PDV.”.

Član 17.

U članu 50. stav 1. reč: „nadležnom” briše se.

U stavu 4. reč: „nadležnom” briše se.

Član 18.

Član 50a menja se i glasi:

„Član 50a

Obveznik PDV podnosi poresku prijavu sa preliminarnom poreskom prijavom koja predstavlja prilog poreskoj prijavi.

Ako obveznik PDV nije podneo poresku prijavu u roku propisanom ovim zakonom, preliminarna poreska prijava dostavlja se poreskom organu na njegov zahtev.”.

Član 19.

Posle člana 50a dodaje se član 50b, koji glasi:

„Član 50b

Ministar bliže uređuje oblik, sadržinu, kao i način sačinjavanja i dostavljanja preliminarne poreske prijave.”.

Član 20.

Odredbe ovog zakona koje sadrže ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata primenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz čl. 3. i 13. ovog zakona doneće se zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, podzakonski akt iz člana 15. ovog zakona zaključno sa 20. decembrom 2024. godine, a podzakonski akt iz člana 19. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 21.

Ako je za prenos celokupne ili dela imovine iz člana 6. stav 1. tačka 1) Zakona o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22) zaključen ugovor ili doneta odluka zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, na prenos celokupne ili dela imovine primenjuje se taj zakon.

Član 22.

Ovaj zakon stupa na snagu 15. decembra 2024. godine, a primenjivaće se od 1. januara 2025. godine, osim člana 15. st. 2, 3. i 4. ovog zakona koji će se primenjivati od 20. decembra 2024. godine i člana 14, člana 15. stav 1, člana 16. i člana 18. ovog zakona koji će se primenjivati počev za poreski period januar 2026. godine, odnosno januar-mart 2026. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

- Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu*

Osnovni razlozi za donošenje ovog zakona, problemi koje bi ovaj zakon trebalo da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu su stvaranje uslova za sačinjavanje preliminarne poreske prijave poreza na dodatu vrednost u sistemu elektronskih faktura i s tim u vezi usaglašavanje sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje kako bi se obezbedila nesmetana primena zakona kojim se uređuje porez na dodatu vrednost (u daljem tekstu: ZPDV), dalje usaglašavanje sa propisima Evropske unije koji uređuju oblast oporezivanja potrošnje PDV, pre svega sa Direktivom Saveta 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrednost (u daljem tekstu: propisi EU), kao i povećanje pravne sigurnosti obveznika PDV. Navedeno će dovesti do bržeg povraćaja PDV, kao i do smanjenja PDV jaza.

Predlaže se uvođenje preliminarne poreske prijave poreza na dodatu vrednost počev za poreski period januar, odnosno januar – mart 2026. godine, kao priloga poreskoj prijavi. Preliminarna poreska prijava poreza na dodatu vrednost predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV. Uvođenje ove prijave ima za cilj unapređenje sistema oporezivanja porezom na dodatu vrednost u Republici Srbiji, u smislu što će sačinjavanje poreske prijave poreza na dodatu vrednost na osnovu preliminarne poreske prijave biti pouzdanije, jednostavnije i brže, uz omogućavanje efikasnije kontrole utvrđivanja poreske obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost (u daljem tekstu: PDV), što je u opštem interesu države. S tim u vezi, predlaže se da obveznik PDV podnosi poresku prijavu sa preliminarnom poreskom prijavom koja predstavlja prilog poreskoj prijavi, a ako obveznik PDV ne podnese poresku prijavu u propisanom roku, da se preliminarna poreska prijava dostavlja poreskom organu na njegov zahtev. U cilju realizacije predmetnih aktivnosti, predlažu se rešenja koja se odnose na preciznije uređivanje pravila o izmeni poreske osnovice, pravu na odbitak prethodnog poreza, ispravci odbitka prethodnog poreza, izdavanju računa i sačinjavanju internih računa, kao i pravila o postupanju obveznika PDV u slučaju storniranja računa u kojima je iskazan PDV.

Kada je reč o rešenjima koja se odnose na izmenu poreske osnovice predlaže se da u slučaju povećanja poreske osnovice obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet, poveća iznos PDV u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju. Obaveza povećanja PDV odnosi se i na poreske dužnike – primaocе dobara ili usluga. Ako se osnovica smanji, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara i usluga drugom obvezniku PDV, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, može da smanji iznos PDV ako ispunii određene uslove – da je izdao dokument o smanjenju, da je obveznik PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga ispravio odbitak prethodnog poreza (ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez), kao i da poseduje obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez.

Ako je promet dobara i usluga izvršen licu koje nije obveznik PDV, obveznik PDV može da smanji PDV ako je izdao dokument o smanjenju i ako poseduje dokaz o smanjenju osnovice, kao i obaveštenje da za iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV u slučaju kada je promet dobara i usluga izvršen licu koji ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ZPDV. U slučaju smanjenja osnovice za promet za koji je poreski dužnik obveznik PDV – primalac dobara i usluga, koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza, iznos obračunatog PDV obveznik PDV može da smanji ako je sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom i ako je ispravio odbitak prethodnog poreza (ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez). Ako dođe do smanjenja avansa, predlaže se shodna primena navedenih pravila. Pored toga, predlaže se zadržavanje postojećih rešenja koja se odnose na izmenu osnovice za iznos naknade koji nije naplaćen na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnanju, rešenja koja se odnose na izmenu osnovice u slučaju kada je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, a naplata se vrši u dinarima, kao i rešenja koja se odnose na izmenu osnovice za uvoz dobara.

Kada je reč o rešenjima koja se odnose na pravo na odbitak prethodnog poreza predlaže se zadržavanje opštih uslova za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza (da se dobra i usluge nabavljaju za obavljanje delatnosti u okviru koje se vrši promet sa pravom na odbitak prethodnog poreza i posedovanje odgovarajuće dokumentacije), da se od PDV koji se duguje može odbiti PDV plaćen prilikom uvoza, kao i da se pravo na odbitak prethodnog poreza može ostvariti na osnovu prihvaćene elektronske fakture. Pored toga, predlaže se da ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje da se pravo na odbitak prethodnog poreza može ostvariti isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture. Pravo na odbitak prethodnog poreza može se ostvariti za određeni poreski period pa se s tim u vezi predlaže precizno uređivanje poreskog perioda za koji obveznik PDV može da ostvari to pravo. Naime, predlaže se da obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period na osnovu elektronske fakture, ako je elektronska faktura prihvaćena zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period u skladu sa ZPDV, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, nezavisno od toga da li je poreska obaveza nastala u poreskom periodu za koji podnosi poresku prijavu ili u nekom od prethodnih poreskih perioda i nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana. Ako je elektronska faktura prihvaćena počev od dana podnošenja poreske prijave za poreski period, odnosno počev od 11. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava, predlaže se da obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period u kojem je elektronska faktura prihvaćena. Pored toga, predlaže se da obveznik PDV koji nije ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa obveznika PDV izdatog po osnovu primljenog avansa, može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa za izvršeni promet dobara ili usluga, kao i da je uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV koji je, kao primalac dobara ili usluga, poreski dužnik u skladu sa ZPDV, sačinjavanje internog računa.

Predlaže se da se ispravka odbitka prethodnog poreza vrši i po osnovu smanjenja avansa, kao i po osnovu storniranja računa i drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza. Pored toga, predlaže se jasno uređivanje oblika računa u smislu da obveznik PDV izdaje elektronsku fakturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, fiskalni račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija, račun u papirnom obliku, odnosno račun u elektronskom obliku, sa izuzetkom elektronske fakture i fiskalnog računa, ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom

obliku, kao i obaveza sačinjavanja internog računa od strane obveznika PDV koji je, kao primalac dobara ili usluga, poreski dužnik u skladu sa ZPDV.

U cilju povećanja pravne sigurnosti obveznika PDV predlaže se da ako račun sadrži formalne nedostatke koji se odnose na identifikaciju primaoca računa (reč je o podacima koji se odnose na naziv i adresu primaoca računa), sa izuzetkom podatka o PIB-u, ta okolnost ne umanjuje pravo na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV – primaoca računa.

Sa istim ciljem predlaže se jasno definisanje pravila koja se odnose na storniranje izdatih računa sa iskazanim PDV. S tim u vezi, predlaže se da obveznik PDV koji je stornirao račun sa iskazanim PDV smanjuje iznos osnovice, a iznos PDV ima pravo da smanji ako je izdao novi račun u skladu sa ZPDV (u slučaju kada postoji obaveza izdavanja računa) i ako poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ZPDV u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV. Takođe, predlaže se da se smanjenje iznosa PDV vrši za poreski period za koji su ispunjeni navedeni uslovi, kao i definisanje poreskog perioda za koji se smatra da su ti uslovi ispunjeni.

U cilju daljeg usaglašavanja sa propisima EU i istovremeno smanjenje troškova obveznika PDV u određenim slučajevima prenosa celokupne ili dela imovine drugom obvezniku PDV, kada su u skladu sa ZPDV ispunjeni uslovi za neoporezivanje PDV jer se smatra da nije izvršen promet dobara i usluga koji čine imovinu, odnosno deo imovine koji se prenosi, predlaže se mogućnost optiranja za oporezivanje PDV. Naime, neoporezivanje PDV prenosa celokupne ili dela imovine može u određenim slučajevima da dovede do obaveze plaćanja poreza na prenos apsolutnih prava, odnosno poreza na poklon u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu, što predmetnu transakciju ne čini neutralnom i dovodi do troškova koji ne bi postojali ako bi se na tu transakciju primenilo oporezivanje PDV u skladu sa ZPDV u situaciji kada sticalac ima pravo na odbitak prethodnog poreza.

U cilju otklanjanja nedoumica koje se odnose na postupanje u slučaju uvoza dobara kod kojih je u carinsku vrednost uračunata i vrednost određene usluge (npr. pravo koje se odnosi na korišćenje softvera), predlaže se da osnovicu za promet usluga čini razlika između ukupnog iznosa naknade za taj promet i iznosa naknade uračunatog u carinsku vrednost uvezenog dobra.

Pored toga, u cilju transparentnog postupanja obveznika PDV predlaže se da u slučaju izmene vrednosti primljenih poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrednih usluga obveznik PDV koji je od poljoprivrednika nabavio poljoprivredne proizvode, odnosno poljoprivredne usluge treba da izda poljoprivredniku priznanicu (ako je povećana vrednost primljenih dobara ili usluga), odnosno dokument o smanjenju (ako je smanjena vrednost primljenih dobara ili usluga).

- *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja ovog zakona*

Nisu razmatrane mogućnosti da se ciljevi koje ovaj zakon treba da postigne ostvare bez njegovog donošenja, imajući u vidu da je reč o elementima sistema oporezivanja koji se, saglasno odredbi člana 15. st. 2. i 3. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-dr. zakon, 138/22 i 92/23) uređuju poreskim zakonom. S tim u vezi, izmene i dopune tih elemenata ne mogu se rešiti donošenjem podzakonskih akata, odnosno preduzimanjem drugih mera u okviru poslova državne uprave.

- *Zašto je donošenje ovog zakona najbolji način za rešavanje problema*

Donošenje ovog zakona najbolji je način za rešavanje problema, iz razloga što je reč o zakonskoj materiji, koju je jedino moguće menjati odgovarajućim izmenama važećeg zakona.

Pored toga, uređivanjem poreskopravne materije ovim zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i ujedno obezbeđuje transparentnost u vođenju poreske politike. Naime, zakon je opšti pravni akt koji se objavljuje i koji stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji, čime se postiže transparentnost u njegovoj primeni.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predlaže se uvođenje mogućnosti optiranja za oporezivanje PDV u skladu sa ZPDV, u slučaju kada se kod prenosa celokupne ili dela imovine smatra da promet dobara i usluga nije izvršen, pa se s tim u vezi na navedenu transakciju ne primenjuju odredbe ZPDV koje uređuju poreski tretman prometa dobara i usluga koji čine imovinu, odnosno deo imovine koji se prenosi. S tim u vezi, predlaže se da ako je ugovorom, odnosno odlukom na osnovu koje se vrši prenos imovine ili dela imovine predviđeno da će se na promet dobara i usluga koji čine imovinu ili deo imovine koji se prenosi obračunati PDV u skladu sa ZPDV, da se smatra da je taj promet dobara i usluga izvršen.

Uz član 2.

Predlaže se da kod prometa usluga čija se naknada uračunava u carinsku vrednost uvezenog dobra u skladu sa carinskim propisima, osnovicu čini razlika između ukupnog iznosa naknade za taj promet i iznosa naknade uračunatog u carinsku vrednost uvezenog dobra.

Uz član 3.

Predlaže se da u slučaju povećanja poreske osnovice obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet, poveća iznos PDV u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju. Obaveza povećanja PDV odnosi se i na poreske dužnike – primaocce dobara ili usluga. Ako se osnovica smanji, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara i usluga drugom obvezniku PDV, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ZPDV, može da smanji iznos PDV ako ispuni određene uslove – da je izdao dokument o smanjenju, da je obveznik PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga ispravio odbitak prethodnog poreza (ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez), kao i da poseduje obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez. Ako je promet dobara i usluga izvršen licu koje nije obveznik PDV, obveznik PDV može da smanji PDV ako je izdao dokument o smanjenju i ako poseduje dokaz o smanjenju osnovice, kao i obaveštenje da za iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV u slučaju kada je promet dobara i usluga izvršen licu koji ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ZPDV. U slučaju smanjenja osnovice za promet za koji je poreski dužnik obveznik PDV – primalac dobara i usluga, koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza, iznos obračunatog PDV obveznik PDV može da smanji ako je sačinio interni račun u skladu sa ZPDV i ako je ispravio odbitak prethodnog poreza (ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez). Ako dođe do smanjenja avansa, predlaže se shodna primena navedenih pravila. Pored toga, predlaže se uređivanje izmene osnovice za iznos naknade koji nije naplaćen na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnanju, izmene osnovice u slučaju kada

je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, a naplata se vrši u dinarima, kao i izmene osnovice za uvoz dobara, na dosadašnji način.

Uz član 4.

Predlaže se zadržavanje opštih uslova za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza (da se dobra i usluge nabavljaju za obavljanje delatnosti u okviru koje se vrši promet sa pravom na odbitak prethodnog poreza i posedovanje odgovarajuće dokumentacije), da se od PDV koji se duguje može odbiti PDV plaćen prilikom uvoza, kao i da se pravo na odbitak prethodnog poreza može ostvariti na osnovu prihvaćene elektronske fakture. Pored toga, predlaže se da ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje da se pravo na odbitak prethodnog poreza može ostvariti isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture. Pravo na odbitak prethodnog poreza može se ostvariti za određeni poreski period pa se s tim u vezi predlaže precizno uređivanje poreskog perioda za koji obveznik PDV može da ostvari to pravo. Naime, predlaže se da obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period na osnovu elektronske fakture, ako je elektronska faktura prihvaćena zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period u skladu sa ZPDV, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, nezavisno od toga da li je poreska obaveza nastala u poreskom periodu za koji podnosi poresku prijavu ili u nekom od prethodnih poreskih perioda i nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana. Ako je elektronska faktura prihvaćena počev od dana podnošenja poreske prijave za poreski period, odnosno počev od 11. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava, predlaže se da obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period u kojem je elektronska faktura prihvaćena. Pored toga, predlaže se da obveznik PDV koji nije ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa obveznika PDV izdatog po osnovu primljenog avansa, može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa za izvršeni promet dobara ili usluga, da ako račun sadrži formalne nedostatke koji se odnose na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u, ta okolnost ne umanjuje pravo na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV – primaoca računa, kao i da je uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV – primaoca dobara i usluga sačinjavanje internog računa.

Uz član 5.

Predlaže se da se ispravka odbitka prethodnog poreza vrši i po osnovu smanjenja avansa, kao i po osnovu storniranja računa i drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza.

Pored toga, predlaže se da obveznik PDV koji je ispravio - smanjio odbitak prethodnog poreza može da dostavi obaveštenje o toj ispravci obvezniku PDV – prethodnom učesniku u prometu, odnosno primaocu avansa ako je od tog obveznika PDV dobio dokument o smanjenju u slučaju kada postoji obaveza izdavanja dokumenta o smanjenju u skladu sa ZPDV.

Uz član 6.

Predlaže se da u slučaju izmene vrednosti primljenih poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrednih usluga obveznik PDV treba da izda poljoprivredniku priznanicu ako je povećana vrednost primljenih dobara ili usluga, odnosno dokument o smanjenju ako je smanjena vrednost primljenih dobara ili usluga.

Uz član 7.

Predlaže se preciznije uređivanje obaveza obveznika PDV.

Uz član 8.

Predlaže se da je obveznik koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet veći od 8.000.000 dinara dužan da podnese evidenciju prijavu poreskom organu u roku od pet dana od dana kada je ostvario taj promet.

Uz član 9.

Predlaže se da u slučaju kada obveznik PDV prestaje da postoji usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva ne postoji obaveza podnošenja zahteva za brisanje iz evidencije obveznika PDV poreskom organu najkasnije u roku od 15 dana pre podnošenja zahteva za brisanje iz registra, već da pravni sledbenik tog obveznika PDV dostavi obaveštenje poreskom organu o sprovedenoj statusnoj promeni u roku od 15 dana od dana sproveđenja statusne promene.

Uz član 10.

Predlaže se da obveznik podnosi popisnu listu na dan podnošenja poreske prijave.

Uz član 11.

Predlaže se uređivanje računa koji se izdaje u smislu da obveznik PDV izdaje elektronsku fakturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturiranje, fiskalni račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija, račun u papirnom obliku, odnosno račun u elektronskom obliku, sa izuzetkom elektronske fakture i fiskalnog računa, ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku.

Pored toga, predlaže se sačinjavanje internog računa po osnovu prometa dobara i usluga za koji je primalac poreski dužnik, avansa, povećanja osnovice za promet, odnosno smanjenja osnovice za promet i smanjenja avansa.

Uz član 12.

Predlažu se rešenja koja se odnose na storniranje izdatih računa sa iskazanim PDV u smislu da obveznik PDV smanjuje iznos osnovice, a da iznos PDV može da smanji ako je izdao novi račun (u slučaju kada postoji obaveza izdavanja računa) i ako poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ZPDV u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV. Takođe, predlaže se da se smanjenje iznosa PDV vrši za poreski period za koji su ispunjeni navedeni uslovi, kao i definisanje poreskog perioda za koji se smatra da su ti uslovi ispunjeni.

Predlaže se zadržavanje dosadašnjeg rešenja u smislu da lice koje nije obveznik PDV, a koje je izdalо račun sa iskazanim PDV, nema pravo da ispravi iskazani iznos PDV.

Uz član 13.

Predlaže se davanje ovlašćenja ministru da podzakonskim aktom bliže uredi sačinjavanje internog računa.

Uz član 14.

Predlaže se ukidanje obaveze sačinjavanja pregleda obračuna PDV i ovlašćenja ministru za bliže uređivanje oblika i sadržine pregleda obračuna PDV.

Uz član 15.

Predlaže se da obveznik PDV za kojeg je poreski period kalendarsko tromeseče može da podnese poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec, počev od 20. decembra zaključno sa 31. decembrom tekuće godine za narednu kalendarsku godinu, kao i davanje ovlašćenja ministru da bliže uredi način i postupak promene tog poreskog perioda, kao i vremenski period za koji je promenjen poreski period.

Uz član 16.

Predlaže se uređivanje preliminarne poreske prijave poreza na dodatu vrednost u smislu da predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV. Pored toga, predlaže se da se preliminarna poreska prijava sačinjava u sistemu elektronskih faktura određenog zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, na osnovu podataka kojima raspolaže taj sistem, za poreski period obveznika PDV, kao i da se ta prijava ne sačinjava za poreski period u kojem je otpočeta PDV aktivnost, odnosno poreski period u kojem je prestala PDV aktivnost obveznika PDV.

Uz član 17.

Predlaže se tehnička korekcija teksta.

Uz član 18.

Predlaže se da obveznik PDV podnosi poresku prijavu sa preliminarnom poreskom prijavom koja predstavlja prilog poreskoj prijavi, kao i da se preliminarna poreska prijava dostavlja poreskom organu na njegov zahtev ako obveznik PDV nije podneo poresku prijavu u roku propisanom ZPDV.

Uz član 19.

Predlaže se davanje ovlašćenja ministru da bliže uredi oblik, sadržinu, kao i način sačinjavanja i dostavljanja preliminarne poreske prijave.

Uz član 20.

Predlaže se da će se odredbe ovog zakona koje sadrže ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata primenjivati od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predlaže se da će se podzakonski akti iz čl. 3. i 13. ovog zakona doneti zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, podzakonski akt iz člana 15. ovog zakona zaključno sa 20. decembrom 2024. godine, a podzakonski akt iz člana 19. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz član 21.

Predlaže se da ako je za prenos celokupne ili dela imovine iz člana 6. stav 1. tačka 1) Zakona o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22) zaključen ugovor ili doneta odluka zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, da se na prenos celokupne ili dela imovine primenjuje taj zakon.

Uz član 22.

Predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu 15. decembra 2024. godine, a da će se primenjivati od 1. januara 2025. godine, osim člana 15. st. 2, 3. i 4. ovog zakona koji će se primenjivati od 20. decembra 2024. godine i člana 14, člana 15. stav 1, člana 16. i člana 18. ovog zakona koji će se primenjivati počev za poreski period januar 2026. godine, odnosno januar-mart 2026. godine.

ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Članom 41. stav 3. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) propisano je da se na organe državne uprave shodno primjenjuje član 37. tog zakona u pogledu kontrole sprovođenja analize efekata propisa pre njihovog usvajanja od strane Vlade, za sve zakone i druge propise kojima se bitno menja način ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica.

S tim u vezi, ovim zakonom bitno se ne menja način ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa pravnih i fizičkih lica, tj. mera kojima će se ovaj zakon sprovesti neće izazvati značajne efekte na fizička i pravna lica, na budžet Republike Srbije, na životnu sredinu i na organe javne vlasti.

1. Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti? Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U oblasti poreza na dodatu vrednost sprovodi se Zakon o porezu na dodatu vrednost. Ne postoje pokazatelji koji se prate u toj oblasti.

2) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Dokument koji je od značaja za promenu koja se predlaže je Zakon o porezu na dodatu vrednost, s obzirom na to da se tim zakonom, između ostalog, uređuje u kojim se situacijama smatra da nije izvršen promet dobara i usluga, poreska osnovica i izmena poreske osnovice, izdavanje računa, pravo na odbitak prethodnog poreza i ispravka odbitka prethodnog poreza, kao i obaveza podnošenja poreske prijave.

3) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

a) U određenim slučajevima prenosa celokupne ili dela imovine drugom obvezniku PDV, kada su u skladu sa ZPDV ispunjeni uslovi za neoporezivanje PDV jer se smatra da nije izvršen promet dobara i usluga koji čine imovinu, odnosno deo imovine koji se prenosi, navedena transakcija nema neutralni efekat, već može da dovede do troškova učesnika u toj transakciji. Naime, ako obveznik PDV proda celokupnu imovinu drugom obvezniku PDV koji nastavi da obavlja istu delatnost koju je obavljao prenosilac, pri čemu tu imovinu čine i građevinski objekti, sa aspekta ZPDV reč je o prometu za koji se smatra da nije izvršen (PDV se ne obračunava i ne plaća). S druge strane, prenos prava svojine na građevinskim objektima predmet je oporezivanja porezom na prenos apsolutnih prava, što znači da po tom osnovu nastaje obaveza plaćanja tog poreza u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu. Primenom postojećih zakonskih rešenja predmetna transakcija nije

neutralna i dovodi do troškova koji ne bi postojali ako bi se na tu transakciju primenilo oporezivanje PDV u skladu sa ZPDV u situaciji kada sticalac ima pravo na odbitak prethodnog poreza.

b) Nezavisno od toga što su ZPDV uređeni svi elementi za oporezivanje konkretnog prometa dobara i usluga, u određenim situacijama postoje nedoumice u vezi postupanja obveznika PDV u slučaju uvoza dobara kod kojih je u carinsku vrednost uračunata i vrednost određene usluge (npr. pravo koje se odnosi na korišćenje softvera). S tim u vezi, u praksi postoji dilema da li u slučaju kada, primera radi, dođe do povećanja naknade za promet usluga koju pruža strano lice treba obračunati PDV u svojstvu poreskog dužnika kao primaoca usluge.

v) Kada dođe do izmene – smanjenja osnovice za promet dobara i usluga za koji je isporučilac poreski dužnik u skladu sa ZPDV, primenjuju se različita pravila o izmeni osnovice u zavisnosti od toga da li je promet izvršen obvezniku PDV koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza ili obvezniku PDV koji nema pravo na odbitak prethodnog poreza, odnosno licu koje nije obveznik PDV. S tim u vezi, da bi obveznik PDV adekvatno primenio određena pravila potrebno je da bude upoznat sa pravom na odbitak prethodnog poreza njegovog kupca, što u praksi može da dovede do pogrešnog postupanja.

g) Uvođenjem zakona kojim se uređuje elektronsko fakturisanje onemogućeno je netransparentno postupanje korisnika sistema elektronskih faktura. S tim u vezi, u situaciji kada obveznik PDV izda elektronsku fakturu koja sadrži formalni nedostatak koji se odnosi na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u, primera radi izostavljen je deo naziva primaoca elektronske fakture, primalac elektronske fakture zahteva njeno storniranje i izdavanje nove elektronske fakture u kojoj je ta greška otklonjena, a sve u cilju nesmetanog ostvarivanja prava na odbitak prethodnog poreza. Navedeno dovodi do toga da u praksi postoji veliki broj elektronskih faktura koje su stornirane zbog navedenih formalnih nedostataka, što komplikuje poslovanje obveznika PDV.

d) Prema postojećem rešenju, obveznici PDV za koje je poreski period kalendarsko tromesečje mogu do 15. januara tekuće godine da podnesu poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda iz kalendarskog tromesečja u kalendarski mesec. Ukoliko dođe do situacije da obveznik PDV nije upoznat sa odlukom poreskog organa, ta okolnost može da dovede do pogrešnog postupanja obveznika PDV u smislu podnošenja poreske prijave za odgovarajući poreski period.

đ) Za obveznike PDV koji prestaju da postoje usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva nije moguća primena rešenja koje uređuje obavezu podnošenja zahteva za brisanje iz evidencije obveznika PDV poreskom organu najkasnije u roku od 15 dana pre podnošenja zahteva za brisanje iz registra.

4) Koja promena se predlaže? Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

a) U cilju daljeg usaglašavanja sa propisima EU i istovremeno smanjenje troškova obveznika PDV u određenim slučajevima prenosa celokupne ili dela imovine drugom obvezniku PDV, kada su u skladu sa ZPDV ispunjeni uslovi za neoporezivanje PDV jer se smatra da nije izvršen promet dobara i usluga koji čine imovinu, odnosno deo imovine koji se prenosi, predlaže se mogućnost optiranja za oporezivanje PDV. Naime, neoporezivanje PDV prenosa celokupne ili dela imovine može u određenim slučajevima da dovede do obaveze plaćanja poreza na prenos

apsolutnih prava, odnosno poreza na poklon u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu, što predmetnu transakciju ne čini neutralnom i dovodi do troškova koji ne bi postojali ako bi se na tu transakciju primenilo oporezivanje PDV u skladu sa ZPDV u situaciji kada sticalac ima pravo na odbitak prethodnog poreza.

b) U cilju otklanjanja nedoumica u vezi postupanja u slučaju uvoza dobara kod kojih je u carinsku vrednost uračunata i vrednost određene usluge (npr. pravo koje se odnosi na korišćenje softvera), predlaže se da osnovicu za promet usluga čini razlika između ukupnog iznosa naknade za taj promet i iznosa naknade uračunatog u carinsku vrednost uvezenog dobra.

v) Kada je reč o rešenjima koja se odnose na izmenu poreske osnovice predlaže se da u slučaju povećanja poreske osnovice obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet, poveća iznos PDV u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju. Obaveza povećanja PDV odnosi se i na poreske dužnike – primaocu dobara i usluga. Ako se osnovica smanji, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara i usluga drugom obvezniku PDV, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ZPDV, može da smanji iznos PDV ako ispunii određene uslove – da je izdao dokument o smanjenju, da je obveznik PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga ispravio odbitak prethodnog poreza (ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez), kao i da poseduje obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez. Ako je promet dobara i usluga izvršen licu koje nije obveznik PDV, obveznik PDV može da smanji PDV ako je izdao dokument o smanjenju i ako poseduje dokaz o smanjenju osnovice, kao i obaveštenje da za iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV u slučaju kada je promet dobara i usluga izvršen licu koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ZPDV. U slučaju smanjenja osnovice za promet za koji je poreski dužnik obveznik PDV – primalac dobara ili usluga, koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza, iznos obračunatog PDV obveznik PDV može da smanji ako je sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom i ako je ispravio odbitak prethodnog poreza (ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez). Ako dođe do smanjenja avansa, predlaže se shodna primena navedenih pravila. Pored toga, predlaže se zadržavanje postojećih rešenja koja se odnose na izmenu osnovice za iznos naknade koji nije naplaćen na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnanju, rešenja koja se odnose na izmenu osnovice u slučaju kada je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, a naplata se vrši u dinarima, kao i rešenja koja se odnose na izmenu osnovice za uvoz dobara.

g) U cilju povećanja pravne sigurnosti obveznika PDV predlaže se da ako račun sadrži formalne nedostatke koji se odnose na identifikaciju primaoca računa (reč je o podacima koji se odnose na naziv i adresu primaoca računa), sa izuzetkom podatka o PIB-u, ta okolnost ne umanjuje pravo na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV – primaoca računa.

d) Predlaže se da obveznici PDV za koje je poreski period kalendarsko tromesečje mogu od 20. decembra zakљučno sa 31. decembrom tekuće godine za narednu kalendarsku godinu da podnesu poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda iz kalendarskog tromesečja u kalendarski mesec. Na taj način umanjuje se mogućnost pogrešnog postupanja obveznika PDV u smislu podnošenja poreske prijave za odgovarajući poreski period.

đ) Predlaže se da u slučaju kada obveznik PDV prestaje da postoji usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva ne

postoji obaveza podnošenja zahteva za brisanje iz evidencije obveznika PDV poreskom organu najkasnije u roku od 15 dana pre podnošenja zahteva za brisanje iz registra, već da pravni sledbenik tog obveznika PDV dostavi obaveštenje poreskom organu o sprovedenoj statusnoj promeni u roku od 15 dana od dana sprovođenja statusne promene.

e) Predlaže se uvođenje preliminarne poreske prijave poreza na dodatu vrednost počev za poreski period januar, odnosno januar – mart 2026. godine, kao priloga poreskoj prijavi. Preliminarna poreska prijava poreza na dodatu vrednost predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV. Uvođenje ove prijave ima za cilj unapređenje sistema oporezivanja porezom na dodatu vrednost u Republici Srbiji, u smislu što će sačinjavanje poreske prijave poreza na dodatu vrednost na osnovu preliminarne poreske prijave biti pouzdanije, jednostavnije i brže, uz omogućavanje efikasnije kontrole utvrđivanja poreske obaveze po osnovu PDV, što je u opštem interesu države. S tim u vezi, predlaže se da obveznik PDV podnosi poresku prijavu sa preliminarnom poreskom prijavom, a ako obveznik PDV ne podnese poresku prijavu u propisanom roku, da se preliminarna poreska prijava dostavlja poreskom organu na njegov zahtev. U cilju realizacije predmetnih aktivnosti, predlažu se rešenja koja se odnose na preciznije uređivanje pravila o izmeni poreske osnovice (što je navedeno u tački v) ovog dela), pravu na odbitak prethodnog poreza, ispravci odbitka prethodnog poreza, izdavanju računa i sačinjavanju internih računa, kao i pravila o postupanju obveznika PDV u slučaju storniranja računa sa iskazanim PDV.

Kada je reč o rešenjima koja se odnose na pravo na odbitak prethodnog poreza predlaže se zadržavanje opštih uslova za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza (da se dobra i usluge nabavljaju za obavljanje delatnosti u okviru koje se vrši promet sa pravom na odbitak prethodnog poreza i posedovanje odgovarajuće dokumentacije), da se od PDV koji se duguje može odbiti PDV plaćen prilikom uvoza, kao i da se pravo na odbitak prethodnog poreza može ostvariti na osnovu prihvaćene elektronske fakture. Pored toga, predlaže se da ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje da se pravo na odbitak prethodnog poreza može ostvariti isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture. Pravo na odbitak prethodnog poreza može se ostvariti za određeni poreski period pa se s tim u vezi predlaže precizno uređivanje poreskog perioda za koji obveznik PDV može da ostvari to pravo. Naime, predlaže se da obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period na osnovu elektronske fakture, ako je elektronska faktura prihvaćena zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period u skladu sa ZPDV, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, nezavisno od toga da li je poreska obaveza nastala u poreskom periodu za koji podnosi poresku prijavu ili u nekom od prethodnih poreskih perioda i nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana. Ako je elektronska faktura prihvaćena počev od dana podnošenja poreske prijave za poreski period, odnosno počev od 11. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava, predlaže se da obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period u kojem je elektronska faktura prihvaćena. Pored toga, predlaže se da obveznik PDV koji nije ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa obveznika PDV izdatog po osnovu primljenog avansa, može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa za izvršeni promet dobara ili usluga, kao i da je uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV koji je, kao primalac dobara ili usluga, poreski dužnik u skladu sa ZPDV, sačinjavanje internog računa.

Predlaže se da se ispravka odbitka prethodnog poreza vrši i po osnovu smanjenja avansa, kao i po osnovu storniranja računa i drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza. Pored toga, predlaže se jasno uređivanje oblika računa u smislu da obveznik PDV izdaje elektronsku fakturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, fiskalni račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija, račun u papirnom obliku, odnosno račun u elektronskom obliku, sa izuzetkom elektronske fakture i fiskalnog računa, ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku, kao i obaveza sačinjavanja internog računa od strane obveznika PDV koji je, kao primalac dobara ili usluga, poreski dužnik u skladu sa ZPDV.

Sa istim ciljem predlaže se jasno definisanje pravila koja se odnose na storniranje izdatih računa sa iskazanim PDV. S tim u vezi, predlaže se da obveznik PDV koji je stornirao račun sa iskazanim PDV smanjuje iznos osnovice, a iznos PDV može da smanji ako je izdao novi račun u skladu sa ZPDV (u slučaju kada postoji obaveza izdavanja računa) i ako poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ZPDV u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV. Takođe, predlaže se da se smanjenje iznosa PDV vrši za poreski period za koji su ispunjeni navedeni uslovi, kao i definisanje poreskog perioda za koji se smatra da su ti uslovi ispunjeni.

ž) U cilju transparentnog postupanja obveznika PDV predlaže se da u slučaju izmene vrednosti primljenih poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrednih usluga obveznik PDV koji je od poljoprivrednika nabavio poljoprivredne proizvode, odnosno poljoprivredne usluge treba da izda poljoprivredniku priznanicu (ako je povećana vrednost primljenih dobara ili usluga), odnosno dokument o smanjenju (ako je smanjena vrednost primljenih dobara ili usluga).

Sve predložene promene su neophodne iz navedenih razloga, u obimu u kojem su predložene.

5) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložene promene uticaće na:

- obveznike PDV koji će poreske prijave podnosići sa preliminarnim poreskim prijavama;
- obveznike PDV – prenosioce celokupne ili dela imovine u slučaju kada su ispunjeni uslovi za neoporezivanje propisani ZPDV;
- poreske dužnike za uvoz dobara u slučaju uvoza dobara kod kojih je u carinsku vrednost uračunata i vrednost određene usluge (npr. pravo koje se odnosi na korišćenje softvera);
- obveznike PDV koji treba da primene odgovarajuća pravila koja se odnose na izmenu poreske osnovice;
- obveznike PDV – izdavaoce računa koji sadrže formalni nedostatak koji se odnosi na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u;
- obveznike PDV koji primenjuju pravila koja se odnose na pravo na odbitak prethodnog poreza, posebno pravilo o pravu na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa koji sadrži formalni nedostatak koji se odnosi na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u;
- obveznike PDV koji vrše ispravku odbitka prethodnog poreza po osnovu smanjenja avansa i storniranja računa i drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza;

- obveznike PDV koji storniraju izdate račune sa iskazanim PDV;
- obveznike PDV koji podnose zahtev poreskom organu za promenu poreskog perioda iz kalendarskog tromesečja u kalendarski mesec;
- obveznike PDV koji prestaju da postoje usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- obveznike PDV koji nabavljaju poljoprivredne proizvode i poljoprivredne usluge od poljoprivrednika;
- poljoprivrednike koji su izvršili promet poljoprivrednih proizvoda i poljoprivrednih usluga obvezniku PDV;
- Poresku upravu kojoj će biti dostavljane preliminarne poreske prijave poreza na dodatu vrednost kao prilozi poreskim prijavama, odnosno na njen zahtev ako obveznik PDV nije podneo poresku prijavu u propisanom roku.

6) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti predložena promena.

7) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše bez donošenja zakona.

Uređivanjem ove materije zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje transparentnost u vođenju poreske politike. Naime, zakon stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poresko-pravnoj situaciji, čime se postiže transparentnost u njegovoј primeni.

8) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).

Nije moguće kvantifikovati očekivane trendove.

9) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Ne raspolažemo iskustvima drugih država.

2. Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Predložena rešenja koja se odnose na uvođenje preliminarne poreske prijave poreza na dodatu vrednost, kao priloga poreskoj prijavi, koja predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV, imaju za cilj unapređenje sistema oporezivanja porezom na dodatu vrednost u Republici Srbiji, u smislu što će sačinjavanje poreske prijave poreza na dodatu vrednost na osnovu preliminarne poreske prijave biti pouzdanije, jednostavnije i brže, uz omogućavanje efikasnije kontrole utvrđivanja poreske obaveze po osnovu PDV, što je u opštem interesu države. Navedeno će dovesti do bržeg povraćaja PDV, kao i do smanjenja PDV jaza.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opštег cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Promene koje se žele postići donošenjem ovog zakona su:

- preciznije uređivanje izmene poreske osnovice;
- preciznije uređivanje rešenja koja se odnose na ispravku odbitka prethodnog poreza;
- preciznije uređivanje prava na odbitak prethodnog poreza;
- precizno uređivanje postupanja u slučaju storniranja računa sa iskazanim PDV.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?

Predložena zakonska rešenja usaglašena su sa postojećim pravnim okvirom. Ona nisu sadržana u važećim dokumentima javnih politika, pa u tom smislu nije potrebno vršiti usaglašavanje.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Očekuje se da će se skratiti vreme za povraćaj PDV, kao i smanjenje PDV jaza.

3. Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo” opcija?

Ne postoje alternativne mere za ostvarenje cilja, imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, tako da nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše bez donošenja zakona. Pored toga, „Status quo” opcija nije razmatrana.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Izmena regulatornog okvira je jedini način koji omogućava postizanje željenih ciljeva.

Ne postoje druge opcije za postizanje željene promene, imajući u vidu da je neophodna izmena regulatornog okvira s obzirom na to da su predložena rešenja zakonska materija.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Predložena rešenja ne sadrže predmetne mere, tj. usmerena su na povećanje efikasnosti aktivnosti koje uređuju.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U okviru predloženih rešenja nisu identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere.

5) Da li se promena može postići kroz sprovodenje informativno-edukativnih mera?

Postojeća zakonska rešenja jedino je moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, imajući u vidu da se radi o zakonskoj materiji. Promena se ne može postići sprovođenjem informativno – edukativnih mera.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovodenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

S obzirom na to da su predložena rešenja normativna materija, nema mogućnosti da se željeni ciljevi postignu bez donošenja zakona, odnosno bez intervencije javnog sektora.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovodenje identifikovanih opcija?

Nadležni organi poseduju resurse za sprovodenje predloženih rešenja.

8) Koja opcija je izabrana za sprovodenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Izmena regulatornog okvira je jedina opcija koja omogućava postizanje željenih ciljeva.

4. Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Imajući u vidu cilj ovog zakona, propisana rešenja mogu imati pozitivne efekte na javne prihode u smislu da će preliminarna poreska prijava poreza na dodatu vrednost omogućiti poreskom organu efikasniju kontrolu. Takođe, očekuje se da će doći do bržeg povraćaja PDV.

Da li je finansijske resurse za sprovodenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Za sprovodenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

3) Kako će sprovodenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovodenje izabrane opcije neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovodenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih

institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Predložene promene ne bi trebalo da dovedu do troškova.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

/

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Ne očekuju se rashodi drugih institucija zbog sprovođenja predloženih rešenja.

5. Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Rešenja koja se odnose na preliminarnu poresku prijavu poreza na dodatu vrednost zahtevaju i promenu obrasca poreske prijave, što na kratak rok može da dovede do određenih troškova obveznika PDV. Međutim, kako uvođenje preliminarne poreske prijave ima za cilj unapređenje sistema oporezivanja porezom na dodatu vrednost u Republici Srbiji, u smislu što će sačinjavanje poreske prijave poreza na dodatu vrednost na osnovu preliminarne poreske prijave biti pouzdanije, jednostavnije i brže, uz omogućavanje efikasnije kontrole utvrđivanja poreske obaveze po osnovu PDV, to će prouzrokovati pozitivne efekte na privredu kao celinu.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Zbog očekivanih efekata smanjenja sive ekonomije, ocenjuje se da će izabrana opcija uticati na formiranje pravičnih tržišnih uslova što će povećati konkurentnost privrednih subjekata koji posluju u skladu sa zakonom.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurenčije i na koji način?

Odgovor je sadržan u odgovoru na prethodno pitanje.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Izabrana opcija nema uticaja na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Izabrana opcija utiče posredno na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu poboljšanjem uslova za ravnopravnu tržišnu utakmicu.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Izabrana opcija nema uticaja na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca.

6. Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Izabrana opcija neće prouzrokovati troškove građanima.

Izabrana opcija može da dovede do koristi građanima po osnovu pozitivnih efekata, koje nije moguće kvantifikovati.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Efekti realizacije izabrane opcije nemaju štetan uticaj ni na jednu grupu populacije, što znači da nije potrebno sprovođenje posebnih mera.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mlađi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interna raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Mere izabrane opcije nemaju uticaj ni na jednu navedenu grupu, odnosno pojedinca.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Izabrana opcija nema uticaj na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktnе ili indirektnе diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orientacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman svih kategorija lica.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Izabrane opcije ne bi trebalo da imaju uticaj na cene roba i usluga i životni standard stanovništva.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Realizacija izabranih opcija nema uticaj na socijalne situacije.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osjetljive grupe i na koji način?

Realizacijom izabrane opcije ne bi se uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja.

7. Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izabranom opcijom ne uvode se organizacione, upravljačke i institucionalne promene.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preuzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju izabrane opcije nije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabrana opcija doprinosi pravnoj sigurnosti poreskih obveznika.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija ne utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sproveđe izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Planirano vreme za implementaciju rešenja koja se odnose na preliminarnu poresku prijavu poreza na dodatu vrednost i novu poresku prijavu je godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

8. Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosioce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Sprovođenje izabrane opcije predstavlja prioritet za donosioce odluka u narednom periodu, uz napomenu da su ključne zainteresovane strane i ciljne grupe upoznate sa izabranom opcijom, kao i da se aktivno vode konsultacije u cilju efikasne implementacije izabrane opcije.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena su sredstva u budžetu Republike Srbije i preduzete sve potrebne aktivnosti.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne postoje uočeni rizici u vezi sprovođenja izabranih opcija.

9. Informacije o sprovedenim konsultacijama u toku izrade Predloga zakona

Ovaj zakon zbog svog sadržaja, odnosno prirode, nije bio predmet konsultacija u skladu sa članom 44. stav 2. Uredbe o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 8/19).

VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 6.

Smatra se da promet dobara i usluga, u smislu ovog zakona, nije izvršen kod:

1) prenosa celokupne ili dela imovine, sa ili bez naknade, ili kao ulog, ako je sticalac poreski obveznik ili tim prenosom postane poreski obveznik i ako produži da obavlja istu delatnost;

2) zamene dobara u garantnom roku;

3) besplatnog davanja poslovnih uzoraka u uobičajenim količinama za tu namenu kupcima ili potencijalnim kupcima, odnosno trećim licima za potrebe analize na osnovu akta nadležnog organa;

4) davanja reklamnog materijala i drugih poklona manje vrednosti, ako se daju povremeno različitim licima.

Delom imovine iz stava 1. tačka 1) ovog člana smatra se celina kojom se omogućava samostalno obavljanje delatnosti sticaoca dela imovine.

Kod prenosa celokupne ili dela imovine iz stava 1. tačka 1) ovog člana smatra se da sticalac stupa na mesto prenosioca.

Prenosilac imovine ili dela imovine iz stava 1. tačka 1) ovog člana dužan je da sticaocu dostavi sve podatke koji se odnose na dobra i usluge koji čine imovinu ili deo imovine čiji je prenos izvršen.

Ako u roku od tri godine od dana izvršenog prenosa imovine ili dela imovine u skladu sa stavom 1. tačka 1) ovog člana prestanu uslovi iz stava 1. tačka 1) ovog člana, sticalac imovine ili dela imovine dužan je da obračuna PDV za dobra i usluge koje je stekao tim prenosom, a koja na dan prestanka uslova čine njegovu imovinu, na način na koji bi prenosilac imovine ili dela imovine imao obavezu obračunavanja PDV da pri prenosu imovine ili dela imovine nisu bili ispunjeni uslovi iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

IZUZETNO OD STAVA 1. TAČKA 1) OVOG ČLANA, AKO JE UGOVOROM, ODNOSNO ODLUKOM NA OSNOVU KOJE SE VRŠI PRENOS IMOVINE ILI DELA IMOVINE PREDVIĐENO DA ĆE SE NA PROMET DOBARA I USLUGA KOJI ČINE IMOVINU ILI DEO IMOVINE KOJI SE PRENOSI OBRAČUNATI PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, SMATRA SE DA JE TAJ PROMET DOBARA I USLUGA IZVRŠEN.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, obaveza obračunavanja PDV ne odnosi se na opremu i objekte za vršenje delatnosti i ulaganja u objekte za vršenje delatnosti za koje postoji obaveza ispravke odbitka prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom.

Ministar bliže uređuje postupak zamene dobara u garantnom roku, šta se smatra prenosom celokupne ili dela imovine, sa ili bez naknade, ili kao ulog, iz stava 1. tačka 1), kao i šta se smatra uobičajenim količinama poslovnih uzoraka, reklamnim materijalom i drugim poklonima manje vrednosti iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

ČLAN 17G

KOD PROMETA USLUGA ČIJA SE NAKNADA URAČUNAVA U CARINSKU VREDNOST UVEZENOG DOBRA U SKLADU SA CARINSKIM PROPISIMA, OSNOVICU ČINI RAZLIKA IZMEĐU UKUPNOG IZNOSA NAKNADE ZA TAJ PROMET I IZNOSA NAKNADE URAČUNATOG U CARINSKU VREDNOST UVEZENOG DOBRA.

Član 21.

~~Ako se osnovica naknadno poveća za promet dobara i usluga koji je oporeziv PDV, obveznik koji je isporučio dobra ili usluge dužan je da iznos PDV, koji duguje po tom osnovu, ispravi u skladu sa izmenom.~~

~~Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na lica iz člana 10. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3. ovog zakona.~~

~~Ako se osnovica naknadno smanji, obveznik koji je izvršio promet dobara i usluga može da izmeni iznos PDV samo ako obveznik kome je izvršen promet dobara i usluga ispravi odbitak prethodnog PDV i ako o tome pismeno obavesti isporučioca dobara i usluga.~~

~~Ako je isporuka dobara i usluga izvršena obvezniku koji nema pravo na odbitak prethodnog PDV, odnosno licu koje nije obveznik PDV, izmenu iz stava 3. ovog člana obveznik može da izvrši ako poseduje dokument o smanjenju naknade za izvršeni promet dobara i usluga tim licima.~~

~~Obveznik može da izmeni osnovicu za iznos naknade koji nije naplaćen samo na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnanju.~~

~~Ako obveznik koji je izmenio osnovicu u skladu sa stavom 5. ovog člana primi naknadu ili deo naknade za isporučena dobra i usluge u vezi sa kojima je dozvoljena izmena osnovice, dužan je da na primljeni iznos naknade obračuna PDV.~~

~~Izmena osnovice iz st. 1-5. ovog člana vrši se u poreskom periodu u kojem je nastupila izmena.~~

~~Ako je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, povećanje, odnosno smanjenje vrednosti dinara u odnosu na stranu valutu, ne dovodi do izmene poreske osnovice, pod uslovom da je pri utvrđivanju osnovice i obračunatog PDV i naplati naknade primenjena ista vrsta kursa dinara iste banke.~~

~~Ako se u skladu sa carinskim propisima izmeni osnovica za uvoz dobara koja podležu PDV, primenjuju se odredbe ovog zakona.~~

~~Ministar bliže uređuje način izmene poreske osnovice.~~

AKO SE OSNOVICA NAKNADNO POVEĆA ZA PROMET DOBARA I USLUGA, OBVEZNIK PDV KOJI JE ISPORUČIO DOBRA I USLUGE, A KOJI JE PORESKI DUŽNIK ZA TAJ PROMET U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, DUŽAN JE DA IZNOS PDV KOJI DUGUJE PO TOM OSNOVU ISPRAVI – POVEĆA U SKLADU SA IZMENOM, KAO I DA IZDA DOKUMENT O POVEĆANJU.

OBAVEZA ISPRAVKE – POVEĆANJA PDV IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ODNOSI SE I NA PORESKE DUŽNIKE IZ ČLANA 10. STAV 1. TAČKA 3) I ST. 2. I 3. OVOG ZAKONA.

AKO SE OSNOVICA NAKNADNO SMANJI, OBVEZNIK PDV KOJI JE IZVRŠIO PROMET DOBARA I USLUGA DRUGOM OBVEZNIKU PDV, A KOJI JE PORESKI DUŽNIK ZA TAJ PROMET U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, MOŽE DA IZMENI – SMANJI IZNOS PDV AKO:

1) JE IZDAO DOKUMENT O SMANJENJU;

2) JE OBVEZNIK PDV KOJEM JE IZVRŠEN PROMET DOBARA I USLUGA ISPRAVIO ODBITAK PRETHODNOG POREZA, UKOLIKO JE OBRAČUNATI PDV KORISTIO KAO PRETHODNI POREZ;

3) POSEDUJE OBAVEŠTENJE OBVEZNIKA PDV KOJEM JE IZVRŠEN PROMET DOBARA I USLUGA DA JE ISPRAVIO ODBITAK PRETHODNOG POREZA, ODNOSNO DA OBRAČUNATI PDV NIJE KORISTIO KAO PRETHODNI POREZ.

AKO JE PROMET DOBARA I USLUGA IZVRŠEN LICU KOJE NIJE OBVEZNIK PDV, IZMENU IZ STAVA 3. OVOG ČLANA OBVEZNIK PDV MOŽE DA IZVRŠI AKO JE IZDAO DOKUMENT O SMANJENJU I AKO POSEDUJE DOKAZ O SMANJENJU OSNOVICE, KAO I OBAVEŠTENJE DA ZA IZNOS PDV NIJE I NEĆE BITI PODNET ZAHTEV ZA REFAKCIJU PDV U SLUČAJU KADA JE PROMET DOBARA I USLUGA IZVRŠEN LICU KOJE IMA PRAVO NA REFAKCIJU PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

AKO SE OSNOVICA ZA PROMET DOBARA I USLUGA IZ ČLANA 10. STAV 1. TAČKA 3) I STAV 2. OVOG ZAKONA NAKNADNO IZMENI – SMANJI, OBVEZNIK PDV KOJI JE PORESKI DUŽNIK ZA TAJ PROMET, A KOJI IMA PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA, MOŽE DA SMANJI IZNOS OBRAČUNATOG PDV AKO JE:

1) SAČINIO INTERNI RAČUN U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;

2) ISPRAVIO ODBITAK PRETHODNOG POREZA, UKOLIKO JE OBRAČUNATI PDV KORISTIO KAO PRETHODNI POREZ.

AKO SE OSNOVICA ZA PROMET DOBARA I USLUGA IZ ČLANA 10. STAV 1. TAČKA 3) I STAV 2. OVOG ZAKONA NAKNADNO IZMENI – SMANJI, PORESKI DUŽNIK ZA TAJ PROMET, KOJI NEMA PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA, MOŽE DA SMANJI IZNOS OBRAČUNATOG PDV AKO JE:

1) SAČINIO INTERNI RAČUN U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;

2) POSEDUJE DOKUMENT KOJIM SE POTVRĐUJE DA JE DOŠLO DO SMANJENJA NAKNADE.

KOD SMANJENJA AVANSA SHODNO SE PRIMENJUJU ST. 3 – 6. OVOG ČLANA.

OBVEZNIK PDV MOŽE DA IZMENI OSNOVICU ZA IZNOS NAKNADE KOJI NIJE NAPLAĆEN SAMO NA OSNOVU PRAVNOSNAŽNE ODLUKE SUDA O

ZAKLJUČENOM STEČAJNOM POSTUPKU, ODNOSNO NA OSNOVU OVERENOG PREPISA ZAPISNIKA O SUDSKOM PORAVNANJU.

AKO OBVEZNIK PDV KOJI JE IZMENIO OSNOVICU U SKLADU SA STAVOM 8. OVOG ČLANA PRIMI NAKNADU ILI DEO NAKNADE ZA ISPORUČENA DOBRA I USLUGE U VEZI SA KOJIMA JE DOZVOLJENA IZMENA OSNOVICE, DUŽAN JE DA NA PRIMLJENI IZNOS NAKNADE OBRAČUNA PDV.

IZMENA OSNOVICE VRŠI SE U PORESKOM PERIODU U KOJEM JE NASTUPILA IZMENA.

AKO JE NAKNADA ZA PROMET DOBARA I USLUGA IZRAŽENA U STRANOJ VALUTI, POVEĆANJE, ODNOSNO SMANJENJE VREDNOSTI DINARA U ODNOSU NA STRANU VALUTU, NE DOVODI DO IZMENE OSNOVICE, POD USLOVOM DA JE PRI UTVRĐIVANJU OSNOVICE I OBRAČUNATOG PDV I NAPLATI NAKNADE PRIMENJENA ISTA VRSTA KURSA DINARA ISTE BANKE.

AKO SE U SKLADU SA CARINSKIM PROPISIMA IZMENI OSNOVICA ZA UVOZ DOBARA KOJA PODLEŽU PDV, PRIMENJUJU SE ODREDBE OVOG ZAKONA.

MINISTAR BLIŽE UREĐUJE NAČIN IZMENE OSNOVICE.

Član 28.

~~Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik može da ostvari ako dobra nabavljena u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme, kao i objekata za vršenje delatnosti i ekonomski deljivih celina u okviru tih objekata (u daljem tekstu: objekti za vršenje delatnosti), odnosno primljene usluge, koristi ili će ih koristiti za promet dobara i usluga:~~

- ~~1) koji je oporeziv PDV;~~
- ~~2) za koji u skladu sa članom 24. ovog zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV;~~
- ~~3) koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici.~~

~~Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik može da ostvari ako poseduje:~~

- ~~1) račun izdat od strane drugog obveznika u prometu o iznosu prethodnog poreza, u skladu sa ovim zakonom;~~
- ~~2) dokument o izvršenom uvozu dobara u kojem je iskazan PDV i dokument kojim se potvrđuje da je iskazani PDV plaćen prilikom uvoza.~~

~~U poreskom periodu u kojem su ispunjeni uslovi iz st. 1. i 2. ovog člana obveznik može da odbije prethodni porez od dugovanog PDV, i to:~~

- ~~1) obračunati i iskazani PDV za promet dobara i usluga, koji je ili će mu biti izvršen od strane drugog obveznika u prometu;~~
- ~~2) PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara.~~

~~Pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje danom ispunjenja uslova iz st. 1-3. ovog člana.~~

~~Računom iz stava 2. tačka 1) ovog člana smatra se elektronska faktura koja je prihvaćena, odnosno za koju se smatra da je prihvaćena u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje.~~

~~Ako je elektronska faktura iz stava 5. ovog člana prihvaćena najkasnije do isteka roka za predaju poreske prijave za poreski period u kojem je nastala poreska obaveza u skladu sa ovim zakonom, obveznik može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza najranije za poreski period u kojem je poreska obaveza nastala, nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana.~~

~~Pravo na odbitak prethodnog poreza može da ostvari i poreski dužnik:~~

- ~~1) iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. tač. 1)-5) ovog zakona, pod uslovom da je obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da primljena dobra i usluge koristi za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana;~~

~~2) iz člana 10. stav 2. tačka 6) ovog zakona, pod uslovom da poseduje račun prethodnog učesnika u prometu u skladu sa ovim zakonom, da je obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da će ta dobra i usluge koristiti za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana.~~

~~Obveznik može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u roku od pet godina od isteka godine u kojoj je stekao evo prave.~~

PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA OBVEZNIK PDV MOŽE DA OSTVARI AKO DOBRA NABAVLJENA U REPUBLICI ILI IZ UVOZA, UKLJUČUJUĆI I NABAVKU OPREME, KAO I OBJEKATA ZA VRŠENJE DELATNOSTI I EKONOMSKI DELJIVIH CELINA U OKVIRU TIH OBJEKATA (U DALJEM TEKSTU: OBJEKTI ZA VRŠENJE DELATNOSTI), ODNOSENKO PRIMLJENE USLUGE, KORISTI ILI ĆE IH KORISTITI ZA PROMET DOBARA I USLUGA:

- 1) ZA KOJI POSTOJI OBAVEZA OBRAČUNAVANJA PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;
- 2) ZA KOJI U SKLADU SA ČLANOM 24. OVOG ZAKONA POSTOJI OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA PDV;
- 3) KOJI JE IZVRŠEN U INOSTRANSTVU, AKO BI ZA TAJ PROMET POSTOJALO PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA DA JE IZVRŠEN U REPUBLICI.

PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA OBVEZNIK PDV MOŽE DA OSTVARI AKO POSEDUJE:

- 1) RAČUN IZDAT OD STRANE DRUGOG OBVEZNIKA PDV – PRETHODNOG UČESNIKA U PROMETU, U KOJEM JE ISKAZAN OBRAČUNATI PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;
- 2) DOKUMENT O IZVRŠENOM UVOZU DOBARA U KOJEM JE ISKAZAN PDV I DOKAZ KOJIM SE POTVRĐUJE DA JE ISKAZANI PDV PLAĆEN PRILIKOM UVOZA.

RAČUNOM IZ STAVA 2. TAČKA 1) OVOG ČLANA SMATRA SE I ELEKTRONSKA FAKTURA KOJA JE PRIHVAĆENA, UKLJUČUJUĆI I ELEKTRONSKU FAKTURU ZA KOJU SE SMATRA DA JE PRIHVAĆENA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ELEKTRONSKO FAKTURISANJE.

AKO JE ZA PROMET DOBARA ILI USLUGA PROPISANA OBAVEZA IZDAVANJA ELEKTRONSKЕ FAKTURE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ELEKTRONSKO FAKTURISANJE, PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA PO OSNOVU TOG PROMETA MOŽE DA SE OSTVARI ISKLJUČIVO NA OSNOVU PRIHVAĆENE ELEKTRONSKЕ FAKTURE.

OBVEZNIK PDV MOŽE DA OSTVARI PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA ZA PORESKI PERIOD NA OSNOVU ELEKTRONSKЕ FAKTURE, AKO JE ELEKTRONSKA FAKTURA PRIHVAĆENA ZAKLJUČNO SA DANOM KOJI PRETHODI DANU PODNOŠENJA PORESKЕ PRIJAVE ZA TAJ PORESKI PERIOD U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, A NAJKASNIJE 10. DANA KALENDARSKOG MESECA KOJI SLEDI TOM PORESKOM PERIODU, NEZAVISNO OD TOGA DA LI JE PORESKA OBAVEZA NASTALA U PORESKOM PERIODU ZA KOJI PODNOSI PORESKU PRIJAVU ILI U NEKOM OD PRETHODNIH PORESKIH PERIODA I NEZAVISNO OD TOGA DA LI JE ELEKTRONSKA FAKTURA IZDATA NA DAN NASTANKA PORESKЕ OBAVEZE ILI POSLE TOG DANA.

AKO JE ELEKTRONSKA FAKTURA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA PRIHVAĆENA POČEV OD DANA PODNOŠENJA PORESKЕ PRIJAVE, ODNOSENKO POČEV OD 11. DANA KALENDARSKOG MESECA KOJI SLEDI PORESKOM PERIODU ZA KOJI SE PODNOSI PORESKA PRIJAVA, OBVEZNIK PDV MOŽE DA OSTVARI PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA ZA PORESKI PERIOD U KOJEM JE ELEKTRONSKA FAKTURA PRIHVAĆENA.

PORESKI PERIOD ZA KOJI OBVEZNIK PDV MOŽE DA OSTVARI PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA U SLUČAJU KADA JE USLOV ZA

OSTVARIVANJE PRAVA NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA POSEDOVANJE DRUGOG RAČUNA IZ STAVA 2. TAČKA 1) OVOG ČLANA ODREĐUJE SE U SKLADU SA ST. 5. I 6. OVOG ČLANA.

ZA PORESKI PERIOD ZA KOJI SU ISPUNJENI USLOVI ZA ODBITAK PRETHODNOG POREZA OBVEZNIK PDV MOŽE DA ODBIJE PRETHODNI POREZ OD DUGOVANOG PDV, I TO:

1) OBRAČUNATI I ISKAZANI PDV ZA PROMET DOBARA I USLUGA, KOJI JE ILI ĆE MU BITI IZVRŠEN OD STRANE DRUGOG OBVEZNIKA U PROMETU;

2) PDV KOJI JE PLAĆEN PRILIKOM UVOZA DOBARA.

OBVEZNIK PDV KOJI NIJE OSTVARIO PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA NA OSNOVU RAČUNA OBVEZNIKA PDV IZDATOG PO OSNOVU PRIMLJENOG AVANSA, MOŽE DA OSTVARI PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA NA OSNOVU RAČUNA ZA IZVRŠENI PROMET DOBARA ILI USLUGA.

AKO RAČUN IZ STAVA 2. TAČKA 1) OVOG ČLANA SADRŽI FORMALNE NEDOSTATKE KOJI SE ODNOSE NA IDENTIFIKACIJU PRIMAOCΑ RAČUNA, SA IZUZETKOM PODATKA O PIB-U, TA OKOLNOST NE UMANJUJE PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA OBVEZNIKA PDV – PRIMAOCΑ RAČUNA.

PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA NASTAJE DANOM ISPUNJENJA USLOVA ZA OSTVARIVANJE OVOG PRAVA.

PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA MOŽE DA OSTVARI I OBVEZNIK PDV - PORESKI DUŽNIK:

1) IZ ČLANA 10. STAV 1. TAČKA 3) I STAV 2. TAČ. 1)-5) OVOG ZAKONA, POD USLOVOM DA JE SAČINIO INTERNI RAČUN I OBRAČUNAO PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I DA PRIMLJENA DOBRA I USLUGE KORISTI ZA PROMET DOBARA I USLUGA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA;

2) IZ ČLANA 10. STAV 2. TAČKA 6) OVOG ZAKONA, POD USLOVOM DA POSEDUJE RAČUN PRETHODNOG UČESNIKA U PROMETU U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, DA JE OBRAČUNAO PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I DA ĆE TA DOBRA I USLUGE KORISTITI ZA PROMET DOBARA I USLUGA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

OBVEZNIK PDV MOŽE DA OSTVARI PRAVO NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA U ROKU OD PET GODINA OD ISTEKA GODINE U KOJOJ JE STEKAO OVO PRAVO.

Član 31.

Ako se osnovica za oporezivi promet dobara i usluga:

1) smanji, obveznik kome je izvršen promet dobara i usluga dužan je da, u skladu sa tom izmenom, ispravi odbitak prethodnog poreza koji je po tom osnovu ostvario;

2) poveća, obveznik kome je izvršen promet dobara i usluga može da, u skladu sa tom izmenom, ispravi odbitak prethodnog poreza koji je po tom osnovu ostvario.

Ispravka odbitka prethodnog poreza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na primaocā dobara ili usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona.

ISPRAVKA ODBITKA PRETHODNOG POREZA VRŠI SE I PO OSNOVU SMANJENJA AVANSA, KAO I PO OSNOVU STORNIRANJA RAČUNA I DRUGIH DOKUMENATA PRETHODNOG UČESNIKA U PROMETU KOJI UTIČU NA ODBITAK PRETHODNOG POREZA.

OBVEZNIK PDV KOJI JE ISPRAVIO - SMANJIO ODBITAK PRETHODNOG POREZA MOŽE DA DOSTAVI OBAVEŠTENJE O TOJ ISPRAVCI OBVEZNIKU PDV – PRETHODNOM UČESNIKU U PROMETU, ODNOSNO PRIMAOCU AVANSA AKO JE OD TOG OBVEZNIKA PDV DOBIO DOKUMENT O SMANJENJU U SLUČAJU KADA POSTOJI OBAVEZA IZDAVANJA DOKUMENTA O SMANJENJU U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

Ispravka odbitka prethodnog poreza iz stava 1. ovog člana vrši se i na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnanju, u skladu sa članom 21. st. 3. i 5. ovog zakona.

Ispravka odbitka prethodnog poreza vrši se u poreskom periodu u kojem je izmenjena osnovica.

Ministar bliže uređuje način ispravke odbitka prethodnog poreza kod izmene osnovice.

Član 34.

Fizička lica koja su vlasnici, zakupci i drugi korisnici poljoprivrednog i šumskog zemljišta i fizička lica koja su kao nosioci, odnosno članovi poljoprivrednog gazdinstva upisana u registru poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: poljoprivrednici), imaju pravo na nadoknadu po osnovu PDV (u daljem tekstu: PDV nadoknada), pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

PDV nadoknada priznaje se poljoprivrednicima koji izvrše promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga obveznicima.

Ako poljoprivrednici izvrše promet dobara i usluga iz stava 2. ovog člana, obveznik je dužan da obračuna PDV nadoknadu u iznosu od 8% na vrednost primljenih dobara i usluga, o čemu izdaje dokument za obračun (u daljem tekstu: priznanica), kao i da obračunatu PDV nadoknadu isplati poljoprivrednicima u novcu (uplatom na tekući račun ili račun štednje).

AKO SE VREDNOST PRIMLJENIH DOBARA ILI USLUGA NAKNADNO POVEĆA, ODNOSNO SMANJI, OBVEZNIK IZDAJE POLJOPRIVREDNIKU PRIZNANICU AKO JE POVEĆANA VREDNOST PRIMLJENIH DOBARA ILI USLUGA, ODNOSNO DOKUMENT O SMANJENJU AKO JE SMANJENA VREDNOST PRIMLJENIH DOBARA ILI USLUGA.

Obveznici iz stava 3. ovog člana imaju pravo da odbiju iznos PDV nadoknade kao prethodni porez, pod uslovom da su PDV nadoknadu i vrednost primljenih dobara i usluga platili poljoprivredniku.

Poljoprivrednik čiji ukupan promet dobara i usluga u prethodnih 12 meseci nije veći od 8.000.000 dinara ne obračunava PDV za izvršen promet dobara i usluga, nema pravo iskazivanja PDV u računima, nema pravo na odbitak prethodnog poreza i nije dužan da vodi evidenciju propisanu ovim zakonom.

Poljoprivrednik može da se opredeli za obavezu plaćanja PDV podnošenjem evidencione prijave propisane u skladu sa ovim zakonom nadležnom poreskom organu i u tom slučaju stiče prava i obavezu iz ~~stava 5.~~ STAVA 6. ovog člana, kao i druga prava i obaveze koje obveznik PDV ima po ovom zakonu.

U slučaju iz ~~stava 6.~~ STAVA 7. ovog člana, obaveza plaćanja PDV traje najmanje dve godine.

Po isteku roka iz ~~stava 7.~~ STAVA 8. ovog člana, obveznik može da podnese zahtev za prestanak obaveze plaćanja PDV nadležnom poreskom organu.

Član 37.

~~Obveznik je dužan da:~~

- ~~1) podnese evidencionu prijavu;~~
- ~~2) izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga;~~
- ~~3) vodi evidenciju i sačinjava preglede obračuna PDV u skladu sa ovim zakonom;~~
- ~~4) obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave;~~
- ~~5) dostavlja obaveštenja poreskom organu u skladu sa ovim zakonom.~~

~~OBVEZNIK PDV JE DUŽAN DA:~~

- ~~1) PODNESE EVIDENCIONU PRIJAVU;~~
- ~~2) IZDAJE RAČUNE O IZVRŠENOM PROMETU DOBARA I USLUGA I SAČINJAVA INTERNE RAČUNE;~~

- 3) VODI EVIDENCIJU KOJA OBEZBEĐUJE KONTROLU UTVRĐIVANJA PORESKE OBAVEZE;
- 4) OBRAČUNAVA I PLAĆA PDV I PODNOSI PORESKE PRIJAVE;
- 5) DOSTAVLJA OBAVEŠTENJA PORESKOM ORGANU U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

Član 38.

Obveznik koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet veći od 8.000.000 dinara dužan je da, ~~najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave, U ROKU OD PET DANA OD DANA KADA JE OSTVARIO TAJ PROMET~~ podnese evidenciju prijavu ~~nadležnom~~ poreskom organu.

Ako obveznik iz stava 1. ovog člana nije podneo evidenciju prijavu u roku iz stava 1. ovog člana, evidenciju prijavu može podneti i posle tog roka, odnosno podneće je ~~nadležni~~ poreski organ po službenoj dužnosti.

Obveznik iz stava 2. ovog člana ima pravo na odbitak prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom, za nabavku dobara i usluga, uključujući i avans, počev od dana podnošenja evidencione prijave.

Evidenciju prijavu podnosi i mali obveznik, odnosno poljoprivrednik koji se opredelio za obavezu plaćanja PDV, ~~u roku iz stava 1. ovog člana.~~

~~Nadležni poreski organ~~ PORESKI ORGAN obvezniku izdaje potvrdu o izvršenom evidentiranju za PDV.

Obveznik je dužan da navede poreski identifikacioni broj (u daljem tekstu: PIB) u svim dokumentima u skladu sa ovim zakonom.

Član 38a

Na zahtev obveznika koji u prethodnih 12 meseci nije ostvario ukupan promet veći od 8.000.000 dinara, uključujući i obveznika iz člana 33. stav 5. i člana 34. stav 8. ovog zakona, za prestanak obaveze plaćanja PDV, ~~nadležni~~ poreski organ sprovodi postupak i izdaje potvrdu o brisanju iz evidencije za PDV.

Pre brisanja iz registra privrednih subjekata, odnosno drugog registra u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: registar) kod organa nadležnog za vođenje registra, obveznik PDV koji prestaje da obavlja delatnost dužan je da, najkasnije u roku od 15 dana pre podnošenja zahteva za brisanje iz registra, ~~nadležnom~~ poreskom organu podnese zahtev za brisanje iz evidencije obveznika za PDV.

Zahtev za brisanje iz evidencije za PDV iz st. 1. i 2. ovog člana obavezno sadrži podatak o datumu prestanka obavljanja PDV aktivnosti.

U SLUČAJU KADA OBVEZNIK PDV PRESTAJE DA POSTOJI USLED STATUSNE PROMENE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PRIVREDNA DRUŠTVA NE PRIMENJUJE SE STAV 2. OVOG ČLANA, VEĆ PRAVNI SLEDBENIK TOG OBVEZNIKA PDV DOSTAVLJA OBAVEŠTENJE PORESKOM ORGANU O SPROVEDENOJ STATUSNOJ PROMENI U ROKU OD 15 DANA OD DANA SPROVOĐENJA STATUSNE PROMENE.

OBAVEŠTENJE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA SADRŽI PODATAK O DATUMU SPROVOĐENJA STATUSNE PROMENE.

~~Nadležni poreski organ~~ PORESKI ORGAN sprovodi postupak i izdaje potvrdu o brisanju iz evidencije za PDV.

Organ nadležan za vođenje registra ne može izvršiti brisanje obveznika iz registra bez potvrde iz ~~stava 4.~~ STAVA 6. ovog člana.

Potvrda iz člana 38. stav 3. i ~~stava 4.~~ STAVA 6. ovog člana sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv, odnosno ime i prezime i adresu obveznika;
- 2) datum izdavanja potvrde o izvršenom evidentiranju za PDV, odnosno brisanju iz evidencije za PDV;
- 3) PIB;

4) datum otpočinjanja PDV aktivnosti i evidentiranja za PDV, odnosno datum brisanja iz evidencije za PDV.

~~Nadležni poreski organ vodi evidenciju o svim obveznicima PDV kojima su izdate potvrde iz stava 5. ovog člana.~~

PORESKI ORGAN VODI EVIDENCIJU O SVIM OBVEZNICIMA PDV KOJIMA SU IZDATE, ODNOSENZO ZA KOJE SU IZDATE POTVRDE IZ STAVA 7. OVOG ČLANA.

Član 40.

Obveznik koji je podneo zahtev za brisanje iz evidencije za PDV dužan je da na dan prestanka PDV aktivnosti:

1) izvrši popis dobara, uključujući opremu, objekte za vršenje delatnosti i ulaganja u objekte, kao i datih avansa, po osnovu kojih je imao pravo na odbitak prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom i da o tome sačini popisnu listu;

2) izvrši ispravku odbitka prethodnog poreza za opremu, objekte i ulaganja u objekte u skladu sa ovim zakonom;

3) utvrdi iznos prethodnog poreza za dobra, osim dobara iz tačke 2) ovog stava, i date avanse.

Iznos ispravljenog odbitka prethodnog poreza i iznos prethodnog poreza iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana obveznik iskazuje u poreskoj prijavi kao ispravku odbitka prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom.

Popisnu listu iz stava 1. tačka 1) ovog člana obveznik podnosi ~~uz poresku prijavu~~ NA DAN PODNOŠENJA PORESKE PRIJAVE iz stava 2. ovog člana.

Izdavanje računa IZDAVANJE RAČUNA I SAČINJAVANJE INTERNOG RAČUNA

Član 42.

Obveznik je dužan da izda račun za svaki promet dobara i usluga.

U slučaju pružanja vremenski ograničenih ili neograničenih usluga čije je trajanje duže od godinu dana, obavezno se izdaje periodični račun, s tim što period za koji se izdaje taj račun ne može biti duži od godinu dana.

Obaveza izdavanja računa iz st. 1. i 2. ovog člana postoji i ako obveznik naplati naknadu ili deo naknade pre nego što je izvršen promet dobara i usluga (avansno plaćanje), s tim što se u konačnom računu odbijaju avansna plaćanja u kojima je sadržan PDV.

Račun naročito sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv, adresu i PIB obveznika - izdavaoca računa;
- 2) mesto i datum izdavanja i redni broj računa;
- 3) naziv, adresu i PIB obveznika - primaoca računa;
- 4) vrstu i količinu isporučenih dobara ili vrstu i obim usluga;
- 5) datum prometa dobara i usluga i visinu avansnih plaćanja;
- 6) iznos osnovice;
- 7) poresku stopu koja se primenjuje;
- 8) iznos PDV koji je obračunat na osnovicu;
- 9) napomenu o odredbi ovog zakona na osnovu koje nije obračunat PDV;
- 10) napomenu da se za promet dobara i usluga primenjuje sistem naplate.

~~Obveznik može da izda račun u papirnom, odnosno u elektronskom obliku ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku, osim u slučaju obaveze izdavanja računa u elektronskom obliku u skladu sa zakonom kada saglasnost primaoca nije potrebna.~~

OBVEZNIK PDV IZDAJE ELEKTRONSKU FAKTURU U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ELEKTRONSKO FAKTURISANJE, FISKALNI RAČUN U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE FISKALIZACIJA, RAČUN U PAPIRNUM OBLIKU, ODNOSNO RAČUN U ELEKTRONSKOM OBLIKU, SA

IZUZETKOM ELEKTRONSKE FAKTURE I FISKALNOG RAČUNA, AKO POSTOJI SAGLASNOST PRIMAOCA DA PRIHVATA RAČUN U ELEKTRONSKOM OBLIKU.

Račun u papirnom obliku IZ STAVA 5. OVOG ČLANA izdaje se u najmanje dva primerka, od kojih jedan zadržava izdavalac računa, a ostali se daju primaocu dobara i usluga.

Račun u elektronskom obliku IZ STAVA 5. OVOG ČLANA izdaje se kao elektronski dokument u skladu sa zakonom.

Obveznik PDV ne izdaje račun za promet dobara i usluga za koji je rešenjem utvrđena obaveza plaćanja PDV od strane poreskog organa.

PO OSNOVU PROMETA DOBARA I USLUGA IZ ČLANA 10. STAV 1. TAČKA 3) I STAV 2. OVOG ZAKONA, AVANSA, POVEĆANJA OSNOVICE ZA PROMET, ODНОСНО SMANJENJA OSNOVICE ZA PROMET I SMANJENJA AVANSA SAČINJAVA SE INTERNI RAČUN.

Član 44.

~~Ako obveznik PDV u računu iskaže veći iznos PDV od onog koji u skladu sa ovim zakonom duguje, odnosno iznos PDV a da za to nije imao obavezu u skladu sa ovim zakonom, dužan je da tako iskazani PDV platí.~~

~~Obveznik PDV iz stava 1. ovog člana ima pravo da ispravi iznos PDV ako je izdao novi račun sa ispravljenim iznosom PDV, odnosno račun u kojem nije iskazan PDV, odnosno ako je stornirao račun u slučaju kada račun nije trebalo da bude izdat i ako poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu iz stava 1. ovog člana nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV.~~

~~Novi račun iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži napomenu da se tim računom zamenjuje prethodno izdati račun.~~

~~Lice koje iskaže PDV u računu, a nije obveznik PDV, dužno je da iskazani PDV platí.~~

~~Lice iz stava 4. ovog člana nema pravo da ispravi iskazani iznos PDV.~~

OBVEZNIK PDV KOJI JE IZDAO RAČUN SA ISKAZANIM PDV DUŽAN JE DA ISKAZANI PDV PLATI.

AKO OBVEZNIK PDV STORNIRA RAČUN IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, SMANJUJE IZNOS OSNOVICE, A IZNOS PDV MOŽE DA SMANJI AKO:

1) JE IZDAO NOVI RAČUN U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, U SLUČAJU KADA POSTOJI OBAVEZA IZDAVANJA RAČUNA;

2) POSEDUJE DOKUMENT PRIMAOCA RAČUNA – OBVEZNIKA PDV ILI LICA KOJE IMA PRAVO NA REFAKCIJU PDV U SKLADU SA OVIM ZAKONOM U KOJEM JE NAVEDENO DA PDV ISKAZAN U RAČUNU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NIJE KORIŠĆEN KAO PRETHODNI POREZ, ODНОСНО DA ZA TAJ IZNOS PDV NIJE I NEĆE BITI PODNET ZAHTEV ZA REFAKCIJU PDV, U SLUČAJU KADA JE RAČUN IZDAT OBVEZNIKU PDV ILI LICU KOJE IMA PRAVO NA REFAKCIJU PDV.

SMANJENJE IZNOSA PDV IZ STAVA 2. OVOG ČLANA VRŠI SE ZA PORESKI PERIOD ZA KOJI SU ISPUNJENI USLOVI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

USLOVI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA SMATRAJU SE ISPUNJENIM ZA PORESKI PERIOD AKO OBVEZNIK PDV ZAKLJUČNO SA DANOM KOJI PRETHODI DANU PODNOŠENJA PORESKE PRIJAVE ZA TAJ PORESKI PERIOD, A NAJKASNIJE 10. DANA KALENDARSKOG MESECA KOJI SLEDI TOM PORESKOM PERIODU, ISPUNI OBA USLOVA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

LICE KOJE ISKAŽE PDV U RAČUNU, A NIJE OBVEZNIK PDV, DUŽNO JE DA ISKAZANI PDV PLATI.

LICE IZ STAVA 5. OVOG ČLANA NEMA PRAVO DA ISPRAVI ISKAZANI IZNOS PDV.

Član 45.

Ministar bliže uređuje u kojim slučajevima nema obaveze izdavanja računa ili mogu da se izostave pojedini podaci u računu, odnosno da se predvide dodatna pojednostavljenja u vezi sa izdavanjem računa, KAO I SAČINJAVANJE INTERNOG RAČUNA.

Član 46.

Obveznik je dužan da, radi pravilnog obračunavanja i plaćanja PDV, vodi evidenciju koja obezbeđuje vršenje kontrole, kao i da za svaki poreski period sačini pregled obračuna PDV.

Ministar bliže uređuje oblik, sadržinu i način vođenja evidencije, kao i oblik i sadržinu pregleda obračuna PDV.

PORESKI PERIOD, PRELIMINARNA PORESKA PRIJAVA I PORESKA PRIJAVA, OBRAČUN I PLAĆANJE PDV

Član 48.

Poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV je kalendarski mesec za obveznika koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet veći od 50.000.000 dinara, kao i za obveznika iz člana 36a ovog zakona.

Poreski period za koji se obračunava PDV, predaje poreska prijava i plaća PDV je kalendarsko tromeseče za obveznika koji je u prethodnih 12 meseci ostvario ukupan promet manji od 50.000.000 dinara, osim za obveznika iz člana 36a ovog zakona.

Za obveznika iz stava 1. ovog člana koji ostvari ukupan promet u prethodnih 12 meseci manji od 50.000.000 dinara, poreski period je kalendarsko tromeseče počev od meseca po isteku kalendarskog tromesečja.

Za obveznika iz stava 2. ovog člana koji u kalendarskom tromesečju ostvari ukupan promet u prethodnih 12 meseci veći od 50.000.000 dinara, poreski period je kalendarski mesec počev od meseca po isteku kalendarskog tromesečja.

~~Obveznik iz stava 2. ovog člana, može da podnese nadležnom poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec, najkasnije do 15. januara tekuće kalendarske godine.~~

OBVEZNIK IZ STAVA 2. OVOG ČLANA MOŽE DA PODNESE PORESKOM ORGANU ZAHTEV ZA PROMENU PORESKOG PERIODA U KALENDARSKI MESEC, POČEV OD 20. DECEMBRA ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM TEKUĆE GODINE ZA NAREDNU KALENDARSku GODINU.

~~Odebrani poreski period iz stava 5. ovog člana traje najmanje 12 meseci.~~

Za obveznike koji prvi put započnu PDV aktivnost u tekućoj kalendarskoj godini, nezavisno od dana registracije za obavljanje delatnosti kada je reč o obvezniku koji se registruje za obavljanje delatnosti, za tekuću i narednu kalendarsku godinu poreski period je kalendarski mesec.

Za poreskog dužnika koji nije obveznik PDV, poreski period je kalendarski mesec.

MINISTAR BLIŽE UREĐUJE NAČIN I POSTUPAK PROMENE PORESKOG PERIODA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA, KAO I VREMENSKI PERIOD ZA KOJI JE PROMENJEN PORESKI PERIOD.

ČLAN 49A

PRELIMINARNA PORESKA PRIJAVA PREDSTAVLJA SKUP PODATAKA KOJI SE ODNOSE NA PROMET DOBARA, PROMET USLUGA, UVOZ DOBARA I

DRUGE TRANSAKCIJE I AKTIVNOSTI KOJE UTIČU NA IZNOS PORESKE OBAVEZE OBVEZNIKA PDV.

PRELIMINARNA PORESKA PRIJAVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SAČINJAVA SE U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA ODREĐENOG ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ELEKTRONSKO FAKTURISANJE, NA OSNOVU PODATAKA KOJIMA RASPOLAŽE TAJ SISTEM, ZA PORESKI PERIOD OBVEZNIKA PDV.

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, PRELIMINARNA PORESKA PRIJAVA NE SAČINJAVA SE ZA PORESKI PERIOD U KOJEM JE OTPOČETA PDV AKTIVNOST, ODNOŠNO PORESKI PERIOD U KOJEM JE PRESTALA PDV AKTIVNOST OBVEZNIKA PDV.

Član 50.

Obveznik podnosi poresku prijavu nadležnom poreskom organu na propisanom obrascu, u roku od 15 dana po isteku poreskog perioda.

Obveznik podnosi poresku prijavu nezavisno od toga da li u poreskom periodu ima obavezu plaćanja PDV.

Poresku prijavu dužni su da podnesu i poreski dužnici koji nisu obveznici PDV u roku od deset dana po isteku poreskog perioda u kojem je nastala poreska obaveza.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obveznik PDV koji se briše iz evidencije za PDV podnosi poresku prijavu nadležnom poreskom organu na dan podnošenja zahteva za brisanje.

Poreska prijava iz stava 4. ovog člana podnosi se za period od dana početka poreskog perioda u kojem je podnet zahtev za brisanje do dana prestanka obavljanja PDV aktivnosti.

Član 50a

~~Uz poresku prijavu obveznik je dužan da podnese i pregled obračuna PDV.~~

~~Ako obveznik uz poresku prijavu ne podnese i pregled obračuna PDV smatra se da poreska prijava nije podneta.~~

OBVEZNIK PDV PODNOSI PORESKU PRIJAVU SA PRELIMINARNOM PORESKOM PRIJAVOM KOJA PREDSTAVLJA PRILOG PORESKOJ PRIJAVI.

AKO OBVEZNIK PDV NIJE PODNEO PORESKU PRIJAVU U ROKU PROPISANOM OVIM ZAKONOM, PRELIMINARNA PORESKA PRIJAVA DOSTAVLJA SE PORESKOM ORGANU NA NJEGOV ZAHTEV.

ČLAN 50B

MINISTAR BLIŽE UREĐUJE OBЛИК, SADRŽINU, KAO I NAČИН SAČINJAVANJA I DOSTAVLJANJA PRELIMINARNE PORESKE PRIJAVE.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 20.

ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SADRŽE OVLAŠĆENJA ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA PRIMENJAVAĆE SE OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

PODZAKONSKI AKTI IZ ČL. 3. I 13. OVOG ZAKONA DONEĆE SE ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM 2024. GODINE, PODZAKONSKI AKT IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA ZAKLJUČNO SA 20. DECEMBROM 2024. GODINE, A PODZAKONSKI AKT IZ ČLANA 19. OVOG ZAKONA U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 21.

AKO JE ZA PRENOS CELOKUPNE ILI DELA IMOVINE IZ ČLANA 6. STAV 1. TAČKA 1) ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 84/04, 86/04-ISPRAVKA, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-DR. ZAKON, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 I 138/22) ZAKLJUČEN UGOVOR ILI DONETA ODLUKA ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM 2024. GODINE, NA PRENOS CELOKUPNE ILI DELA IMOVINE PRIMENJUJE SE TAJ ZAKON.

ČLAN 22.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU 15. DECEMBRA 2024. GODINE, A PRIMENJIVAĆE SE OD 1. JANUARA 2025. GODINE, OSIM ČLANA 15. ST. 2, 3. I 4. OVOG ZAKONA KOJI ĆE SE PRIMENJIVATI OD 20. DECEMBRA 2024. GODINE I ČLANA 14, ČLANA 15. STAV 1, ČLANA 16. I ČLANA 18. OVOG ZAKONA KOJI ĆE SE PRIMENJIVATI POČEV ZA PORESKI PERIOD JANUAR 2026. GODINE, ODNOSNO JANUAR-MART 2026. GODINE.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Ovlašćeni predlagač: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost

Draft Law on Amendments to Law on Value Added Tax

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

- Naslov IV - Slobodan protok robe, Poglavlje III – Opšte odredbe, član 37. Sporazuma;
- Naslov VIII – Politike saradnje, član 100. Sporazuma;

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

U skladu sa rokovima iz člana 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Poglavlje 3.16 - Oporezivanje

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Naslov VII - Zajednička pravila o konkurenциji, oporezivanju i usklađivanju zakona, Poglavlje 2. – Poreski propisi, čl. 110. i 111. – potpuno usklađeno.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- Uredba Saveta 282/2011 od 15. marta 2011. godine o utvrđivanju mera kojim se sprovodi Direktiva Saveta 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrednost

COUNCIL IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 282/2011 of 15 March 2011 laying down implementing measures for Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax,

- Direktiva Saveta 2006/112/EZ od 28. novembra 2006. godine o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrednost

COUNCIL DIRECTIVE 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax,

- Direktiva Saveta 2009/132/EZ od 19. oktobra 2009. godine o utvrđivanju oblasti primene člana 143. (b) i (c) Direktive 2006/112/EZ u pogledu oslobađanja određenih konačnih uvoza dobara od poreza na dodatu vrednost

COUNCIL DIRECTIVE 2009/132/EC of 19 October 2009 determining the scope of Article 143(b) and (c) of Directive 2006/112/EC as regards exemption from value added tax on the final importation of certain goods,

- Trinaesta direktiva Saveta 86/560/EEZ od 17. novembra 1986. godine o harmonizaciji pravnih propisa država članica o porezima na promet - postupci za povraćaj PDV poreskim obveznicima koji nisu rezidenti na teritoriji Zajednice

THIRTEENTH COUNCIL DIRECTIVE of 17 November 1986 on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes - Arrangements for the refund of value added tax to taxable persons not established in Community territory (86/560/EEC),

- Direktiva Saveta 2007/74/EZ od 20. decembra 2007. godine o oslobađanju od PDV i akciza na uvoz robe od strane putnika iz trećih zemalja

COUNCIL DIRECTIVE 2007/74/EC of 20 December 2007 on the exemption from value added tax and excise duty of goods imported by persons travelling from third countries,

- Direktiva Saveta 2006/79/EZ od 5. oktobra 2006. godine o poreskim oslobodenjima pri uvozu robe u malim pošiljkama nekomercijalnog karaktera poreklom iz trećih zemalja

COUNCIL DIRECTIVE 2006/79/EC of 5 October 2006 on the exemption from taxes of imports of small consignments of goods of a non-commercial character from third countries,

- Direktiva Saveta 2008/9/EZ od 12. februara 2008. godine o detaljnim pravilima za povraćaj PDV, predviđenih Direktivom 2006/112/EZ, poreskim obveznicima koji nisu poslovno nastanjeni u državi članici povraćaja već u drugoj državi članici

COUNCIL DIRECTIVE 2008/9/EC of 12 February 2008 laying down detailed rules for the refund of value added tax, provided for in Directive 2006/112/EC, to taxable persons not established in the Member State of refund but established in another Member State,

- Direktiva Saveta 83/182/EZ od 28. marta 1983. godine o oslobođenju od poreza u okviru Zajednice za određena prevozna sredstva koja se privremeno uvoze iz jedne države članice u drugu

COUNCIL DIRECTIVE of 28 March 1983 on tax exemptions within the Community for certain means of transport temporarily imported into one Member State from another (83/182/EEC).

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost vrši se usklađivanje sa Direktivom Saveta 2006/112/EZ od 28. novembra 2006. godine o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrednost.

Zakon o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22) je delimično usklađen sa propisima Evropske unije.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Potpuna usklađenost Zakona o porezu na dodatu vrednost treba da se postigne u narednom periodu, u predviđenim rokovima.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Prema rokovima utvrđenim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Određene odredbe Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost predmet su usaglašavanja sa standardima Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Navedeni izvori prava Evropske unije su u postupku prevodenja na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost nije ostvarena saradnja sa Evropskom unijom i nisu učestvovali konsultanti.

1. Naziv propisa Evropske unije	2. „CELEX” oznaka EU propisa					
Direktiva Saveta 2006/112/EZ od 28. novembra 2006. godine o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrednost (<i>Službeni glasnik L 347, 11.12.2006</i>) Council Directive 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax (<i>Official Journal L 347/26, 11.12.2006</i>)	32006L0112					
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:	4. Datum izrade tabele					
Ovlašćeni predlagač: Vlada Obrađivač: Ministarstvo finansija	25.10.2024. godine					
5. Naziv (nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:					
Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost Draft Law on Amendments and Supplements to Law on Value Added Tax	2022-100					
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa Republike Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost (Potpuno usklađeno – PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo - NP)	Razlozi za delimičnu usklađenos t ili neprenosivost	Napomena o usklađenost i propisa sa propisima EU

Član 19.	<p>Države članice mogu smatrati da prenos, bilo uz naknadu ili ne ili u vidu doprinosa društvu, ukupne imovine ili jednog njenog dela, ne čini isporuku dobara i da lice kojoj su dobra preneta smatra sledbenikom prenosioca.</p> <p>Države članice mogu, u slučajevima kada primalac ne podleže porezu u potpunosti, preduzeti mere potrebne za sprečavanje narušavanja tržišne konkurenциje. One takođe mogu doneti sve mere koje su potrebne za sprečavanje utaje ili izbegavanja poreza na osnovu ovog člana.</p>	Član 1. stav 1.	<p>U Zakonu o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22), u članu 6. dodaje se novi stav 6, koji glasi:</p> <p>„Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, ako je ugovorom, odnosno odlukom na osnovu koje se vrši prenos imovine ili dela imovine predviđeno da će se na promet dobara i usluga koji čine imovinu ili deo imovine koji se prenosi obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom, smatra se da je taj promet dobara i usluga izvršen.”.</p>	PU		
		Član 1. stav 2.	Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.			
Član 86. stav 1.	<p>Osnovica uključuje sledeće elemente, ukoliko oni nisu već uključeni:</p> <p>(a) poreze, carine, prelevmane i ostala davanja koja se plaćaju van države članice uvoza kao i ona koja se plaćaju na uvoz, isključujući PDV koji će se obračunati;</p> <p>(b) propratne rashode, kao što su provizije, troškovi pakovanja, prevoza i osiguranja koji su nastali do prvog mesta odredišta na teritoriji države članice uvoza</p>	Član 2.	<p>Posle člana 17v dodaje se član 17g, koji glasi:</p> <p>„Član 17g Kod prometa usluga čija se naknada uračunava u carinsku vrednost uvezene dobra u skladu sa carinskim propisima, osnovicu čini razlika između ukupnog iznosa naknade za taj promet i iznosa naknade uračunatog u carinsku vrednost uvezene dobra.”.</p>	DU		

	kao i one koji proizlaze iz prevoza do drugog mesta odredišta unutar Zajednice, ukoliko je to drugo mesto poznato u trenutku nastanka oporezivog događaja.					
Član 90 stav 1.	U slučaju otkazivanja, odbijanja ili potpunog ili delimičnog neplaćanja, ili smanjenja cene nakon isporuke, poreska osnovica smanjuje se za odgovarajući iznos u skladu sa uslovima koje utvrđuju države članice.	Član 3.	<p>Član 21. menja se i glasi:</p> <p>„Član 21. Ako se osnovica naknadno poveća za promet dobara i usluga, obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, dužan je da iznos PDV koji duguje po tom osnovu ispravi – poveća u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju. Obaveza ispravke – povećanja PDV iz stava 1. ovog člana odnosi se i na poreske dužnike iz člana 10. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3. ovog zakona. Ako se osnovica naknadno smanji, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara i usluga drugom obvezniku PDV, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, može da izmeni – smanji iznos PDV ako: 1) je izdao dokument o smanjenju; 2) je obveznik PDV</p>	PU		

		<p>kojem je izvršen promet dobara i usluga ispravio odbitak prethodnog poreza, ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez;</p> <p>3) poseduje obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez.</p> <p>Ako je promet dobara i usluga izvršen licu koje nije obveznik PDV, izmenu iz stava 3. ovog člana obveznik PDV može da izvrši ako je izdao dokument o smanjenju i ako poseduje dokaz o smanjenju osnovice, kao i obaveštenje da za iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV u slučaju kada je promet dobara i usluga izvršen licu koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Ako se osnovica za promet dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona naknadno izmeni – smanji, obveznik PDV koji je poreski dužnik za taj promet, a koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza, može da smanji iznos obračunatog PDV ako je:</p> <p>1) sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom;</p>		
--	--	---	--	--

		<p>2) ispravio odbitak prethodnog poreza, ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez.</p> <p>Ako se osnovica za promet dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona naknadno izmeni – smanji, poreski dužnik za taj promet, koji nema pravo na odbitak prethodnog poreza, može da smanji iznos obračunatog PDV ako je:</p> <ul style="list-style-type: none">1) sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom;2) poseduje dokument kojim se potvrđuje da je došlo do smanjenja naknade. <p>Kod smanjenja avansa shodno se primenjuju st. 3 – 6. ovog člana.</p> <p>Obveznik PDV može da izmeni osnovicu za iznos naknade koji nije naplaćen samo na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnjanju.</p> <p>Ako obveznik PDV koji je izmenio osnovicu u skladu sa stavom 8. ovog člana primi naknadu ili deo naknade za isporučena dobra i usluge u vezi sa kojima je dozvoljena izmena osnovice, dužan je da na primljeni iznos naknade obračuna PDV.</p>		
--	--	--	--	--

			<p>Izmena osnovice vrši se u poreskom periodu u kojem je nastupila izmena.</p> <p>Ako je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, povećanje, odnosno smanjenje vrednosti dinara u odnosu na stranu valutu, ne dovodi do izmene osnovice, pod uslovom da je pri utvrđivanju osnovice i obračunatog PDV i naplati naknade primenjena ista vrsta kursa dinara iste banke.</p> <p>Ako se u skladu sa carinskim propisima izmeni osnovica za uvoz dobara koja podležu PDV, primenjuju se odredbe ovog zakona.</p> <p>Ministar bliže uređuje način izmene osnovice.”.</p>		
Član 167.	Pravo na odbitak nastaje u trenutku kada nastaje obaveza obračuna poreza koji se može odbiti.	Član 4.	<p>Član 28. menja se i glasi:</p> <p>„Član 28.</p> <p>Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da ostvari ako dobra nabavljena u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme, kao i objekata za vršenje delatnosti i ekonomski deljivih celina u okviru tih objekata (u daljem tekstu: objekti za vršenje delatnosti), odnosno primljene usluge, koristi ili će ih koristiti za promet dobara i usluga:</p> <p>1) za koji postoji</p>	PU	

		<p>obaveza obračunavanja PDV u skladu sa ovim zakonom;</p> <p>2) za koji u skladu sa članom 24. ovog zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV;</p> <p>3) koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici.</p> <p>Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da ostvari ako poseduje:</p> <p>1) račun izdat od strane drugog obveznika PDV – prethodnog učesnika u prometu, u kojem je iskazan obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom;</p> <p>2) dokument o izvršenom uvozu dobara u kojem je iskazan PDV i dokaz kojim se potvrđuje da je iskazani PDV plaćen prilikom uvoza.</p> <p>Računom iz stava 2. tačka 1) ovog člana smatra se i elektronska faktura koja je prihvaćena, uključujući i elektronsku fakturu za koju se smatra da je prihvaćena, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje.</p> <p>Ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, pravo na odbitak prethodnog</p>		
--	--	---	--	--

		<p>poreza po osnovu tog prometa može da se ostvari isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture.</p> <p>Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period na osnovu elektronske fakture, ako je elektronska faktura prihvaćena zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period u skladu sa ovim zakonom, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, nezavisno od toga da li je poreska obaveza nastala u poreskom periodu za koji podnosi poresku prijavu ili u nekom od prethodnih poreskih perioda i nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana.</p> <p>Ako je elektronska faktura iz stava 5. ovog člana prihvaćena počev od dana podnošenja poreske prijave, odnosno počev od 11. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava, obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period u kojem je elektronska faktura prihvaćena.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Poreski period za koji obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u slučaju kada je uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza posedovanje drugog računa iz stava 2. tačka 1) ovog člana određuje se u skladu sa st. 5. i 6. ovog člana.</p> <p>Za poreski period za koji su ispunjeni uslovi za odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da odbije prethodni porez od dugovanog PDV, i to:</p> <ol style="list-style-type: none">1) obračunati i iskazani PDV za promet dobara i usluga, koji je ili će mu biti izvršen od strane drugog obveznika u prometu;2) PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara. <p>Obveznik PDV koji nije ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa obveznika PDV izdatog po osnovu primljenog avansa, može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa za izvršeni promet dobara ili usluga.</p> <p>Ako račun iz stava 2. tačka 1) ovog člana sadrži formalne nedostatke koji se odnose na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u, ta okolnost ne umanjuje pravo na odbitak prethodnog poreza obveznika</p>		
--	--	---	--	--

			<p>PDV – primaoca računa.</p> <p>Pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje danom ispunjenja uslova za ostvarivanje ovog prava.</p> <p>Pravo na odbitak prethodnog poreza može da ostvari i obveznik PDV - poreski dužnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. tač. 1)-5) ovog zakona, pod uslovom da je sačinio interni račun i obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da primljena dobra i usluge koristi za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana; 2) iz člana 10. stav 2. tačka 6) ovog zakona, pod uslovom da poseduje račun prethodnog učesnika u prometu u skladu sa ovim zakonom, da je obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da će ta dobra i usluge koristiti za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana. <p>Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u roku od pet godina od isteka godine u kojoj je stekao ovo pravo.”.</p>		
Član 184.	Početni odbitak se ispravlja ako je odbitak viši ili niži od odbitka na koji je poreski obveznik imao pravo.	Član 5. stav 1.	<p>U članu 31. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:</p> <p>„Ispravka odbitka prethodnog poreza vrši se i po osnovu smanjenja avansa, kao i po osnovu storniranja računa i</p>	PU	

Član 185. stav 1.	Ispravka se posebno vrši ako nakon obračuna PDV dođe do promene činilaca korišćenih za određivanje iznosa odbitka, na primer u slučaju otkazivanja kupovine ili ostvarenog sniženja cene.		drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza. Obveznik PDV koji je ispravio - smanjio odbitak prethodnog poreza može da dostavi obaveštenje o toj ispravci obvezniku PDV – prethodnom učesniku u prometu, odnosno primaocu avansa ako je od tog obveznika PDV dobio dokument o smanjenju u slučaju kada postoji obaveza izdavanja dokumenta o smanjenju u skladu sa ovim zakonom.”.			
Član 186.	Države članice određuju detaljna pravila za primenu čl. 184. i 185.	Član 5. stav 2.	Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 5, 6. i 7.			
Član 304.	Države članice preduzimaju sve potrebne mere za proveru plaćanja paušalnih naknada poljoprivrednicima za koje važi paušalna odredba.	Član 6. stav 1.	U članu 34. dodaje se novi stav 4, koji glasi: „Ako se vrednost primljenih dobara ili usluga naknadno poveća, odnosno smanji, obveznik izdaje poljoprivredniku priznanicu ako je povećana vrednost primljenih dobara ili usluga, odnosno dokument o smanjenju ako je smanjena vrednost primljenih dobara ili usluga.”.	PU		
		Član 6. stav 2.	Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.			
		Član 6. stav 3.	U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reč: „nadležnom” briše se, a reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima:			

			„stava 6.”.			
		Član 6. stav 4.	U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „stava 6.” zamenjuju se rečima: „stava 7.”.			
		Član 6. stav 5.	U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 9, reči: „stava 7.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”, a reč: „nadležnom” briše se.			
Član 213. stav 1.	Svaki poreski obveznik dužan je da prijavi početak, promenu ili prestanak svoje delatnosti kao poreskog obveznika. Države članice dozvoljavaju i mogu da zahtevaju da se prijava podnese elektronskim putem u skladu sa uslovima koje propisu.	Član 7.	Član 37. menja se i glasi: „Član 37. Obveznik PDV je dužan da: 1) podnese evidenciju prijavu; 2) izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga i sačinjava interne račune; 3) vodi evidenciju koja obезбеђује kontrolu utvrđivanja poreske obaveze; 4) obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave; 5) dostavlja obaveštenja poreskom organu u skladu sa ovim zakonom.”.	PU		
Član 273.	Države članice mogu propisati i druge obaveze koje smatraju potrebnim da bi obezbidle pravilnu naplatu PDV, kao i da bi sprečile utaju, uz poštovanje jednakog postupanja s domaćim transakcijama i transakcijama koje vrše poreski obveznici između država članica, pod uslovom da te obaveze u trgovini između država članica ne uzrokuju formalnosti povezane sa prelaskom preko granice. Mogućnost predviđena ovim stavom ne može se upotrebljavati za određivanje dodatnih obaveza izdavanja					

	računa, koje su veće od onih propisanih u poglavljju 3.					
		Član 8. stav 1.	U članu 38. stav 1. posle reči: „dužan je da” zapeta i reči: „najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave,” zamenjuju se rečima: „u roku od pet dana od dana kada je ostvario taj promet”, a reč: „nadležnom” briše se.			
		Član 8. stav 2.	U stavu 2. reč: „nadležni” briše se.			
		Član 8. stav 3.	U stavu 4. posle reči: „plaćanja PDV” zapeta i reči: „u roku iz stava 1. ovog člana” brišu se.			
		Član 8. stav 4.	U stavu 5. reči: „Nadležni poreski organ” zamenjuju se rečima: „Poreski organ”.			
		Član 9. stav 1.	U članu 38a stav 1. reč: „nadležni” briše se.			
		Član 9. stav 2.	U stavu 2. reč: „nadležnom” briše se.			
		Član 9. stav 3.	Dodaju se novi st. 4. i 5, koji glase: „U slučaju kada obveznik PDV prestaje da postoji usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva ne primenjuje se stav 2. ovog člana, već pravni sledbenik tog obveznika PDV dostavlja obaveštenje poreskom organu o sprovedenoj statusnoj promeni u roku od 15 dana od dana sproveođenja statusne promene. Obaveštenje iz stava 4.			

			ovog člana sadrži podatak o datumu sprovodenja statusne promene.”.			
		Član 9. stav 4.	U stavu 4, koji postaje stav 6, reči: „Nadležni poreski organ” zamenjuju se rečima: „Poreski organ”.			
		Član 9. stav 5.	U stavu 5, koji postaje stav 7, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.			
		Član 9. stav 6.	U stavu 6, koji postaje stav 8, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.			
		Član 9. stav 7.	Stav 7, koji postaje stav 9, menja se i glasi: „Poreski organ vodi evidenciju o svim obveznicima PDV kojima su izdate, odnosno za koje su izdate potvrde iz stava 7. ovog člana.			
		Član 10.	U članu 40. stav 3. reči: „uz poresku prijavu” zamenjuju se rečima: „na dan podnošenja poreske prijave”.			
		Član 11. stav 1.	Naziv člana 42. menja se i glasi: „Izdavanje računa i sačinjavanje internog računa”.			
Član 218.	Za potrebe ove Direktive, države članice će prihvatiti dokumente ili poruke na papiru ili u elektronskoj formi ako ispunjavaju uslove iz ovog poglavlja.	Član 11. stav 2.	U članu 42. stav 5. menja se i glasi: „Obveznik PDV izdaje elektronsku fakturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, fiskalni račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija, račun u papirnom obliku, odnosno račun u elektronskom obliku, sa	PU		

Član 232.	Korišćenje računa u elektronskom obliku uslovljena je pristankom primaoca.		izuzetkom elektronske fakture i fiskalnog računa, ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronском облику.”.			
		Član 11. stav 3.	U stavu 6. posle reči: „u papirnom obliku” dodaju se reči: „iz stava 5. ovog člana”.			
		Član 11. stav 4.	U stavu 7. posle reči: „u elektronском облику” dodaju se reči: „iz stava 5. ovog člana”.			
		Član 11. stav 5.	Dodaje se stav 9, koji glasi: „Po osnovu prometa dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona, avansa, povećanja osnovice za promet, odnosno smanjenja osnovice za promet i smanjenja avansa sačinjava se interni račun.”.			
Član 203. Član 90. stav 1.	PDV je dužno da plati svako lice koje iskaže PDV u računu. U slučaju otkazivanja, odbijanja ili potpunog ili delimičnog neplaćanja, ili smanjenja cene nakon isporuke, poreska osnovica smanjuje se za odgovarajući iznos u skladu sa uslovima koje utvrđuju države članice.	Član 12.	Član 44. menja se i glasi: „Član 44. Obveznik PDV koji je izdao račun sa iskazanim PDV dužan je da iskazani PDV plati. Ako obveznik PDV stornira račun iz stava 1. ovog člana, smanjuje iznos osnovice, a iznos PDV može da smanji ako: 1) je izdao novi račun u skladu sa ovim zakonom, u slučaju kada postoji obaveza izdavanja računa; 2) poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim	PU		

			<p>zakonom u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu iz stava 1. ovog člana nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV.</p> <p>Smanjenje iznosa PDV iz stava 2. ovog člana vrši se za poreski period za koji su ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana.</p> <p>Uslovi iz stava 2. ovog člana smatraju se ispunjenim za poreski period ako obveznik PDV zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, ispuni oba uslova iz stava 2. ovog člana.</p> <p>Lice koje iskaže PDV u računu, a nije obveznik PDV, dužno je da iskazani PDV plati.</p> <p>Lice iz stava 5. ovog člana nema pravo da ispravi iskazani iznos PDV.”.</p>		
		Član 13.	U članu 45. posle reči: „izdavanjem računa” dodaju se zapeta i reči: „kao i sačinjavanje internog računa”.		
		Član 14. stav 1.	U članu 46. stav 1. posle reči: „vršenje kontrole” zapeta i reči:		

			„kao i da za svaki poreski period sačini pregled obračuna PDV” brišu se.			
		Član 14. stav 2.	U stavu 2. posle reči: „vođenja evidencije” zapeta i reči: „kao i oblik i sadržinu pregleda obračuna PDV” brišu se.			
		Član 15. stav 1.	Naziv člana 48. menja se i glasi: „Poreski period, preliminarna poreska prijava i poreska prijava, obračun i plaćanje PDV”.			
Član 252. stav 2.	Poreski period određuje svaka država članica kao jedan mesec, dva meseca ili tri meseca.	Član 15. stav 2.	U članu 48. stav 5. menja se i glasi: „Obveznik iz stava 2. ovog člana može da podnese poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec, počev od 20. decembra zaključno sa 31. decembrom tekuće godine za narednu kalendarsku godinu.”.			
		Član 15. stav 3.	Stav 6. briše se.			
		Član 15. stav 4.	Dosadašnji st. 7. i 8. postaju st. 6. i 7.			
		Član 15. stav 5.	Dodaje se novi stav 8, koji glasi: „Ministar bliže uređuje način i postupak promene poreskog perioda iz stava 5. ovog člana, kao i vremenski period za koji je promenjen poreski period.”.			
Član 213. stav 1. druga	Države članice dozvoljavaju i mogu da zahtevaju da se prijava podnese elektronskim putem u	Član 16.	Posle člana 49. dodaje se član 49a, koji glasi:	DU		

alineja	skladu sa uslovima koje propišu.		„Član 49a Preliminarna poreska prijava predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV. Preliminarna poreska prijava iz stava 1. ovog člana sačinjava se u sistemu elektronskih faktura određenog zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, na osnovu podataka kojima raspolaže taj sistem, za poreski period obveznika PDV. Izuzetno od stava 2. ovog člana, preliminarna poreska prijava ne sačinjava se za poreski period u kojem je otpočeta PDV aktivnost, odnosno poreski period u kojem je prestala PDV aktivnost obveznika PDV.”.		
Član 242.	Svaki poreski obveznik mora dovoljno detaljno da vodi knjige kako bi se mogao primeniti PDV, i kako bi njegovu primenu mogla da kontrolišu nadležna poreska tela.				
Član 250.	Svaki poreski obveznik dužan je da podnese PDV prijavu, u kojoj se navode svi podaci koji su potrebni za obračun poreza za koji je nastala obaveza obračunavanja i odbitaka, i ukoliko je to potrebno za utvrđivanje osnovice, ukupna vrednost transakcija koje se odnose na takav porez i odbitke, kao i vrednost svake pojedinačne transakcije. Države članice moraju dozvoliti, a mogu i da zahtevaju da se prijava PDV iz stava 1. podnosi elektronskim putem, u skladu sa uslovima koje one propišu.				
	Član 17. stav 1.	U članu 50. stav 1. reč: „nadležnom” briše se.			
	Član 17. stav 2.	U stavu 4. reč: „nadležnom” briše se.			
	Član 18.	Član 50a menja se i glasi: „Član 50a Obveznik PDV podnosi poresku prijavu sa			

			<p>preliminarnom poreskom prijavom koja predstavlja prilog poreskoj prijavi.</p> <p>Ako obveznik PDV nije podneo poresku prijavu u roku propisanom ovim zakonom, preliminarna poreska prijava dostavlja se poreskom organu na njegov zahtev.”.</p>			
		Član 19.	<p>Posle člana 50a dodaje se član 50b, koji glasi:</p> <p>„Član 50b Ministar bliže uređuje oblik, sadržinu, kao i način sačinjavanja i dostavljanja preliminarne poreske prijave.”.</p>			
		Član 20. stav 1.	Odredbe ovog zakona koje sadrže ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata primenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog zakona.			
		Član 20. stav 2.	Podzakonski akti iz čl. 3. i 13. ovog zakona doneće se zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, podzakonski akt iz člana 15. ovog zakona zaključno sa 20. decembrom 2024. godine, a podzakonski akt iz člana 19. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.			
		Član 21.	Ako je za prenos celokupne ili dela imovine iz člana 6. stav 1. tačka 1) Zakona o			

			porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22) zaključen ugovor ili doneta odluka zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, na prenos celokupne ili dela imovine primenjuje se taj zakon.			
		Član 22.	Ovaj zakon stupa na snagu 15. decembra 2024. godine, a primenjivaće se od 1. januara 2025. godine, osim člana 15. st. 2, 3. i 4. ovog zakona koji će se primenjivati od 20. decembra 2024. godine i člana 14, člana 15. stav 1, člana 16. i člana 18. ovog zakona koji će se primenjivati počev za poreski period januar 2026. godine, odnosno januar-mart 2026. godine.			